

Δ. ΜΠΑΜΠΑΛΗ

9 69 720
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

Μορφολογία
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΑΞΗ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
935

ΕΚΔΟΣΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΡΑΝΟΣ
ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 5 ΑΘΗΝΑΙ

ΚΑΘΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Α. ΜΠΑΜΠΑΛΗ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΑΞΗ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΡΑΝΟΣ
ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 5α - ΑΘΗΝΑΙ

002
ΚΛΣ
ΣΤΑ
935

Κάθε γνήσιο αντίτυπο έχει την υπογραφή του συγγραφέως.

ΤΥΠΟΙΣ: ΑΝΑΣΤ. Κ. ΚΑΪΤΑΤΖΗ & ΥΙΩΝ
ΑΝΑΞΑΓΟΡΑ 20 — ΤΗΛΕΦ. 53.494 — ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

Ἡ Θεοτόκος

1. Ἡ Γέννηση τῆς Θεοτόκου.

Τριάντα χρόνια πρὶν νὰ γεννηθῆ ὁ Χριστός, ζοῦσαν στὴν πόλη Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, δύο εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι ἄνθρωποι, ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα. Ἐπειδὴ δὲν εἶχαν παιδιά, παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς δώσῃ ἓνα παιδάκι. Καὶ ὁ Θεὸς ποὺ ἀκούει πάντα τοὺς εὐσεβεῖς ἀνθρώπους, τοὺς χάρισε ἓνα κοριτσάκι ποὺ τὸ ὠνόμασαν Μαρία. Ἀπὸ τῆς Μαρίας γεννήθηκε ἀργότερα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, γι' αὐτὸ ὀνομάζεται καὶ Θεοτόκος, δηλ. μητέρα τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴν γέννηση τῆς Θεοτόκου στὶς 8 Σεπτεμβρίου.

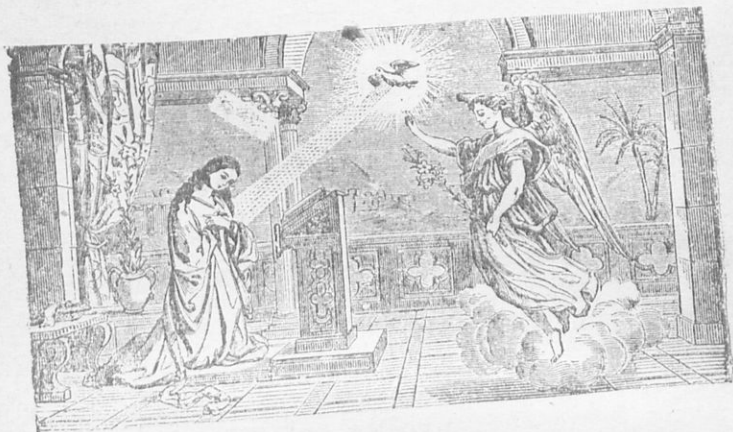
2. Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.

Ὅταν ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς χάριση ἓνα παιδάκι, εἶχαν ὑποσχεθῆ νὰ τὸ ἀφιερῶσουν στὸ ναὸ γιὰ νὰ ὑπηρετῆ τὸ Θεό. Ὅταν λοιπὸν ἡ Μαρία ἔγινε τριῶν χρόνων, οἱ γονεῖς τῆς τὴν ἔφεραν στὸ ναὸ καὶ τὴν παρέδωσαν στοὺς ἱερεῖς. Ἐκεῖ ἡ Μαρία ἔμεινε δώδεκα χρόνια καὶ ὑπηρετοῦσε τὸ ναὸ. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὴν γιορτάζει ἡ ἐκκλησία μας στὶς 21 Νοεμβρίου καὶ λέγεται **Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου**. Ὅταν περᾶσαν τὰ δώδεκα χρόνια, οἱ γονεῖς τῆς Μαρίας εἶχαν πέθανε καὶ ἔμενε ἀπροστάτευτη. Οἱ ἱερεῖς τοῦ ναοῦ λοιπὸν σκέφθηκαν νὰ τῆς δώσουν ἓνα προστάτη, γι' αὐτὸ τὴν ἀρραβώνιασαν μ' ἓνα καλὸ καὶ δίκαιο ἄνθρωπο τὸν Ἰωσήφ ποὺ ἦταν ξυλουργός.

3. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Μιὰ ἡμέρα ποὺ ἡ Μαρία ἦταν μόνη στὸ σπίτι τῆς καὶ προσευχόταν στὸ Θεό, παρουσιάζεται ἑξαφνα μπροστὰ

της ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ τῆς λέει: «Χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί». Δηλαδή «Χαῖρε Μαρία πού ἔχεις τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ, Ὁ Κύριος εἶναι μαζί σου. Σὺ εἶσαι εὐλογημένη ἀνάμεσα σ' ὅλες τὶς γυναῖκες». Ἡ Μαρία τρόμαξε καὶ ἔμεινε ἄφωνη. Τότε ὁ ἄγγελος τῆς εἶπε: «Μὴ φοβάσαι Μαρία. Μὲ ἔστειλε ὁ Θεὸς νὰ σοῦ φέρω τὴν εὐχάριστη εἶδηση, πὼς θὰ γεννήσης ἓνα παιδί πού θὰ ὀνομασθῇ Ἰησοῦς. Αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμο ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες τους». Ἡ Μαρία ξεθάρρεψε

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

λίγο καὶ ρώτησε ταπεινά: «Καὶ πὼς εἶναι δυνατόν ἐγὼ μιὰ ταπεινὴ κόρη νὰ γεννήσω τὸ γιὸ τοῦ Θεοῦ»; Τότε ὁ ἄγγελος ἀπάντησε: Μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ θὰ ἔλθῃ σὲ σένα τὸ Ἅγιον πνεῦμα καὶ τὸ παιδί πού θὰ γεννήσης θὰ εἶναι ἅγιο». Ἡ Μαρία τότε ἔγειρε τὸ κεφάλι ταπεινά καὶ εἶπε: «Εἶμαι δούλη τοῦ Θεοῦ καὶ ἄς γίνῃ τὸ θέλημά του». Ἀμέσως ὁ Ἄγγελος χάθηκε ἀπὸ μπροστά της. Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴν ἡμέρα αὐτὴ στὶς 25 Μαρτίου καὶ ἡ γιορτὴ αὐτὴ λέγεται Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

4. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

Ἡ Μαρία γέννησε τὸ γιό τοῦ Θεοῦ, τὸν ἀνάθρεψε, ἄκουσε τὴ διδασκαλία του, εἶδε τὰ θαύματά του καὶ παρακολούθησε τὴ σταύρωση καὶ τὴν ταφή του. Ὃταν ὁ Χριστὸς ἀναλήφθηκε στοὺς οὐρανοὺς, ἡ Παναγία ἔζησε κοντὰ στὸν Ἰωάννη τὸν πιὸ ἀγαπημένο μαθητὴ τοῦ Χριστοῦ, στὸ χωριὸ Γεθσημανῆ. Ὃταν κατάλαβε τὸ θάνατό της, ἀνέβηκε στὸ ὄρος Γεθσημανῆ καὶ προσευχήθηκε στὸ Θεό. Ὑστερα εὐλόγησε τοὺς Ἀποστόλους ποὺ εἶχαν μαζευτῆ γύρω της, καὶ ὄλον τὸν κόσμον καὶ πέθανε. Οἱ Ἀπόστολοι ἔθαψαν τὸ σεπτὸ λείψανό της στὴ ρίζα ἑνὸς βράχου, ἐπάνω στὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Ἡ ἐκκλησία μας ἔχει ὀρίσει μεγάλη γιορτὴ γιὰ τὸ θάνατο τῆς Παναγίας στὶς 15 Αὐγούστου ποὺ λέγεται **Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.**

ΜΕΡΟΣ Β΄

Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος

1. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννη.

Τὸν καιρὸ ποὺ βασιλεὺς στὴν Ἰουδαία ὁ Ἡρώδης, ζοῦσαν στὴν Ἱερουσαλὴμ δύο εὐσεβεῖς καὶ δίκαιοι ἄνθρωποι ὁ ἱερεὺς **Ζαχαρίας** καὶ ἡ γυναῖκα του **Ἐλισάβετ.** Ἦσαν εὐτυχημένοι, μόνο μιὰ λύπη τοὺς βάραινε τὴν καρδιά, ποὺ δὲν εἶχαν ἀποκτήσει παιδιά. Κάθε μέρα παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς χαρίσῃ ἕνα παιδάκι. Μιὰ ἡμέρα λοιπόν, ποὺ ὁ Ζαχαρίας βρισκόταν στὸ ναὸ καὶ ἐθύμια-

Ὁ Ἄγγελος παρουσιάζεται στὸν Ζαχαρία

ζε, παρουσιάζεται μπροστά του ἕνας ἄγγελος καὶ τοῦ

λέει : «Ζαχαρία, ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή σου· ἐπειδὴ εἴσατε εὐσεβεῖς ἄνθρωποι, ἀποφάσισε νὰ σὰς κάμῃ τὴ χάρη. Ἡ Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ ἓνα παιδί πού θὰ ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Αὐτὸς θὰ γίνῃ μέγας προφήτης καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ». Ὁ Ζαχαρίας δὲν πίστεψε στὰ λόγια τοῦ ἀγγέλου καὶ ἀπάντησε : «Μὰ πῶς μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτό, ἀφοῦ ἔμεῖς τώρα πιά εἴμαστε γέροι ;» Τότε ὁ ἄγγελος τοῦ εἶπε : «Εἶμαι ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ καὶ μ' ἔστειλε ὁ Θεὸς νὰ σοῦ φέρω αὐτὴ τὴν εὐχάριστη εἶδηση. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν πίστεψες,

Ὁ Ζαχαρίας γράφῃ τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ τοῦ.

θὰ μείνης ἄφωνος, ὥσπου νὰ γίνουν αὐτὰ πού σοῦ εἶπα». Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ Ζαχαρίας ἔμεινε ἄφωνος. Ὑστερα ἀπὸ ἐννιά μῆνες ἡ Ἐλισάβετ γέννησε ἓνα ἀγοράκι. Τότε οἱ συγγενεῖς τοὺς μαζεύτηκαν νὰ τοὺς συχαροῦν γιὰ τὴ γέννηση τοῦ παιδιοῦ. Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρες μαζεύτηκαν πάλι οἱ συγγενεῖς γιὰ νὰ δώσουν τὸ ὄνομα τοῦ παιδιοῦ, ὅπως εἶχαν συνήθεια. Ὅλοι ἤθελαν νὰ τὸ ὀνομάσουν Ζαχαρία, ἢ Ἐλισάβετ ὅμως ἐπέμενε νὰ τὸ ὀνομάσουν Ἰωάννη. Γύρισαν τότε πρὸς τὸν ἄφωνο Ζα-

χαρία καὶ μὲ νόημα τὸν ρώτησαν, τί ὄνομα νὰ δώσουν σὸ παιδί. Ὁ Ζαχαρίας ζήτησε μιὰ πλάκα καὶ ἔγραψε ἐπάνω τὸ ὄνομα Ἰωάννης. Ἀμέσως τότε λύθηκε ἡ γλῶσσα του καὶ ἄρχισε νὰ εὐλογῇ τὸ Θεὸ καὶ νὰ προφητεύῃ πῶς τὸ παιδί αὐτὸ θὰ γίνῃ μέγας προφήτης.

2. Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰωάννη.

Ὅταν μεγάλωσε ὁ Ἰωάννης πῆγε σὲ μιὰ ἔρημο κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ κι' ἐκεῖ ζοῦσε μοναχὸς του. Φοροῦσε ἓνα ἀπλό φόρεμα καμωμένο ἀπὸ τρίχες καμήλας, δεμένο στὴ μέση μὲ μιὰ πέτσινη ζώνη καὶ ἔτρωγε βλαστοὺς ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ μέλι ἄγριο. Σὲ λίγο διαδόθηκε παντοῦ πῶς ἓνας μέγας προφήτης, ζοῦσε στὴν ἔρημο καὶ κόσμος πολὺς ἔτρεχε ἐκεῖ, γιὰ νὰ ἀκούσῃ τὴ διδασκαλία του. Ὁ Ἰωάννης τοὺς ἔλεγε: «Μετανοεῖτε γιὰτὶ πλησιάζει ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν» καὶ τοὺς συμβούλευε νὰ κάνουν καλὰ ἔργα. Ὅσους μετανοοῦσαν τοὺς βάφτιζε στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ. Ἐπειδὴ πολλοὶ νόμιζαν πῶς αὐτὸς ἦταν ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου, ποὺ περίμεναν οἱ Ἑβραῖοι, τοὺς ἔλεγε: «Ἐγὼ σᾶς βαφτίζω μὲ νερό, ἐκεῖνος ὅμως ποὺ ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ μένα καὶ ποὺ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω οὔτε τὰ παπούτσια του, θὰ σᾶς βαφτίσῃ μὲ Ἅγιο Πνεῦμα». Ἐπειδὴ ὁ Ἰωάννης ἦλθε πιὸ μπροστὰ ἀπὸ τὸ Χριστὸ καὶ προετοίμασε τὸ δρόμο του λέγεται καὶ **Πρόδρομος** κι' ἔπειδὴ βάφτιζε ὄσους μετανοοῦσαν καὶ βάφτισε καὶ τὸ Χριστό, λέγεται καὶ **βαπτιστής**.

3. Ἡ ἀποκεφάλισι τοῦ Προδρόμου.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ βασιλεῖς στὴν Ἰουδαία ἦταν ὁ Ἡρώδης, ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς καὶ ἄδικος. Μιὰ ἀπὸ τίς πολλές του ἀμαρτίες ἦταν πῶς πῆρε τὴ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν **Ἡρωδιάδα**. Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτὸ ὁ Ἰωάννης, κατηγορήσε φανερά τὸν Ἡρώδη γιὰ τὴν κακίαν του πράξι κι' ἔλεγε πῶς ὁ Θεὸς θὰ τιμωρήσῃ σκληρὰ κι' αὐτὸν καὶ τὴν Ἡρωδιάδα. Ὁ Ἡρώδης ὅταν τὸ ἔμαθε

αυτό θύμωσε πολύ και ήθελε νά σκοτώση τόν 'Ιωάννη, φοβόταν όμως τό λαό, πού θαύμαζε τόν 'Ιωάννη και γι-αυτό τόν φυλάκισε μόνο. 'Αλλά και στή φυλακή ό 'Ιωάν-νης δέν έπαψε νά κατηγορή τόν 'Ηρώδη και τή γυναίκα του μέ τσουχτερά λόγια. Γι' αυτό ή 'Ηρωδιάδα τόν μι-σοοσε πολύ και ζητούσε εύκαιρία νά τόν έκδικηθῆ. Μιά ήμέρα πού ό 'Ηρώδης γιόρταζε τά γενέθλιά του, είχαν μαζευτεί ατό σπίτι του πολλοί άρχοντες και γινόταν με-γάλο γλέντι. Μετά τό φαγητό ό 'Ηρώδης κάλεσε τήν κόρη τῆς 'Ηρωδιάδας **Σαλώμη** νά χορέψη. 'Η Σαλώμη χόρεψε ένα περίφημο χορό και ό 'Ηρώδης τόσο πολύ ένθουσιά-σθηκε, ώστε τῆς εἶπε: «Ζήτησέ μου ό,τι θέλεις και σοῦ όρκίζουμε πώς θά σοῦ τό δώσω». Τρέχει τότε ή Σαλώμη στή μητέρα της και τή ρωτάει τί νά ζητήση. «Τό κεφάλι τοῦ Προδρόμου», τή συμβούλεψε εκείνη. Τότε ή Σαλώμη ζήτησε τό κεφάλι τοῦ Προδρόμου στό πιάτο. 'Ο 'Ηρώδης στενοχωρήθηκε γιά τήν άπαίτηση τῆς Σαλώμης, γιατί φο-βόταν τό λαό πού άγαπούσε τόν 'Ιωάννη. Δέν μπορούσε όμως ν' άρνηθῆ, γιατί εἶχε όρκισθῆ. 'Εδωσε λοιπόν δια-ταγή κι' έκοψαν τό κεφάλι τοῦ Προδρόμου και τῆς τό έφεραν σ' ένα πιάτο κι' αὐτή τό πήγε στή μητέρα της. Οἱ μαθητές τοῦ 'Ιωάννη πήραν τό πτωμα του και τό έθα-ψαν μέ μεγάλη εύλάβεια. 'Η έκκλησία μας γιορτάζει τήν άποκεφάλιση τοῦ 'Ιωάννη στίς 29 Αύγουστου.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ.

α) ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. 'Η γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

Όταν αὐτοκράτορας στή Ρώμη ἦσαν ό Καίσαρας Αὐγουστος, οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν κατακτήσει όλον σχεδόν τόν κόσμο. 'Ο αὐτοκράτορας αὐτός θέλησε νά μάθη πό-σον πληθυσμό έχει τό κράτος του. Γι' αὐτό διέταξε τήν

ώρισμένη ημέρα νά βρεθοῦν ὅλοι στὸ μέρος ποῦ γεννήθηκαν γιὰ νά γίνῃ ἡ ἀπογράφῃ. Ὁ Ἰωσήφ μετὰ τὴ Μαρίαν ποῦ ἔμεναν στὴ Ναζαρέτ, ἔπρεπε νά πάει στὴ Βηθλεέμ, ποῦ ἦταν ἡ πατρίδα τοῦ Ἰωσήφ. Πῆρε λοιπὸν τὴ Μαρίαν, ποῦ ἦταν ἔτοιμη νά γεννήσῃ καὶ τράβηξαν γιὰ τὴ Βηθλεέμ. Ὅταν ὅμως ἔφθασαν ἐκεῖ, εἶχε μαζευτεῖ τόσο πολὺς κόσμος, ὥστε δὲν μπόρεσαν νά βροῦν οὔτε ξενοδοχεῖο, οὔτε σπίτι νά μείνουν. Ἀναγκάσθηκαν λοιπὸν νά μείνουν σὲ μιὰ σπηλιά, ποῦ οἱ τσοπάνηδες ἔβαζαν τὰ ζῶα τους. Τὴ νύχτα ἡ Μαρία ἐγέννησε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἄλλο μέρος, τὸν δίπλωσε με-

Ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

ᾧ, τι πρόχειρο βρῆκε καὶ τὸν ἔβαλε μέσα στὴ φάτνη (παχνί), ποῦ ἔτρωγαν τὰ ζῶα. Τὴν ὥρα ποῦ γεννήθηκε ὁ Χριστὸς ἔλαμψε ὁ οὐρανὸς καὶ ἄγγελοι Κυρίου ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν, ψάλλοντας : « Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία », ποῦ θὰ πῇ : « Δόξα στὸ Θεὸ ποῦ εἶναι ψηλά, εἰρήνη στὴ γῆ καὶ στοὺς ἀνθρώπους εὐτυχία καὶ χαρά ». Πιὸ πέρα ἦταν μερικοὶ βοσκοί, ποῦ ἔβοσκαν τὰ πρόβατά τους· σὰν εἶδαν τὴ λάμψη καὶ τοὺς ἀγγέλους ποῦ ἀνεβοκατέβαιναν στὸν οὐρανὸ καὶ ἔψαλ-

λαν, τούς ἔπιασε μεγάλος φόβος, γιατί δὲν μπορούσαν νὰ καταλάβουν τί σήμαιναν ὅλα αὐτά. Τότε παρουσιάσθηκε μπροστά τους ἕνας ἄγγελος καὶ τούς εἶπε: «Μὴ φοβᾶστε, ἀλλὰ χαρῆτε. Στὴν ἀντικρυνὴ σπηλιά γεννήθηκε ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου. Πηγαίνεται νὰ τὸν ἰδῆτε καὶ νὰ τὸν προσκυνήσετε». Ἀμέσως οἱ τσοπάνηδες ἔτρεξαν στὴ σπηλιά καὶ βρῆκαν τὸ θεῖο βρέφος μέσα στὴ φάτνη, ποὺ ἄστραφτε ἀπὸ θεῖο φῶς. Ἔπεσαν καὶ τὸ προσκύνησαν καὶ δόξασαν τὸ Θεό. Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ στὶς 25 Δεκεμβρίου καὶ ψάλλεται τὸ ἔξῃς τροπάριο: «Ἡ γέννησή σου χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως. Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ ἄστροις λατρεύοντες, ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο, Σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους Ἀνατολὴν, Κύριε δόξα σοι». Αὐτὰ τὰ λόγια σημαίνουν: «Ἡ γέννησή σου Χριστέ, Θεέ μας, μᾶς δίδαξε τὴν ἀλήθεια. Ἐκεῖνοι ποὺ λάτρευαν τὰ ἀστέρια (οἱ μάγοι) ὠδηγήθηκαν ἀπὸ ἕνα ἄστρο νὰ σὲ προσκυνήσουν Ἐσένα, ποὺ εἶσαι ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης καὶ νὰ γνωρίσουν ἔσένα, ποὺ εἶσαι τὸ φῶς ποὺ ἦλθε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Κύριε νὰ εἶσαι δοξασμένος».

2. Ἡ προσκύνηση τῶν μάγων.

Τὴν ὥραν ποὺ γεννιόταν ὁ Χριστός, πρόβαλε στὸν οὐρανὸ ἕνα λαμπρὸ ἀστέρι, κατέβηκε λίγο πιὸ κάτω ἀπὸ τ' ἄλλα ἀστέρια καὶ στάθηκε πάνω ἀπὸ τὴ σπηλιά. Τρεῖς μάγοι δηλ. σοφοὶ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν Περσία ποὺ εἶδαν στὸν οὐρανὸ τὸ παράξενο αὐτὸ ἀστέρι, κατάλαβαν πὼς κάποιος μεγάλος βασιλιάς γεννήθηκε. Ξεκίνησαν λοιπὸν ἀπὸ τὴν μακρυνὴ πατρίδα τους ἔχοντας γιὰ ὁδηγὸ τ' ἀστέρι, νὰ βροῦν καὶ νὰ προσκυνήσουν τὸ νεογέννητο. Σὰν ἔφτασαν στὴν Ἱερουσαλὴμ ρωτοῦσαν ποῦ γεννήθηκε ὁ Χριστὸς ὁ βασιλιάς τοῦ κόσμου. Ὅταν ἄκουσε ὁ Ἡρώδης πὼς γεννήθηκε ἕνας μεγάλος βασιλιάς ἀνησυχῆσε πολὺ, γιατί φοβήθηκε νὰ μὴ χάσῃ τὸ θρόνο του. Κάλεσε λοιπὸν ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ τοὺς ρώτησε ποῦ γεννήθηκε ὁ Χρι-

στός ὁ μέγας βασιλιάς. Αὐτοὶ τοῦ ἀπάντησαν πῶς δὲν ἔμαθαν τίποτε, ἀλλὰ πῶς στὰ βιβλία τῶν προφητῶν εἶναι γραμμένο, ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ γεννηθῆ στὴ Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας. Ὁ Ἡρώδης τότε ἀνησύχησε πρὸς πολὺ, κάλεσε τοὺς μάγους καὶ τοὺς εἶπε : « Πηγαίνετε στὴ Βηθλεέμ, προσκυνῆστε τὸ νέο βασιλιά καὶ στὸ γυρισμὸ περᾶστε ἀπὸ δῶ νὰ μοῦ πῆτε ποῦ βρίσκεται γιὰ νὰ πάω κι' ἐγὼ νὰ τὸν προσκυνήσω ». Ὁ Ἡρώδης εἶχε σκοπὸ νὰ μάθῃ ποῦ βρισκόταν τὸ παιδί, γιὰ νὰ στείλῃ νὰ τὸ σκοτώσουν.

Ὅταν οἱ μάγοι ἔφθασαν στὴ Βηθλεέμ, εἶδαν πάλι

Ἡ Προσκύνηση τῶν μάγων.

τὸ ἄστρο πάνω ἀπὸ τὴ σπηλιά. Μπῆκαν μέσα προσκύνησαν μὲ σεβασμὸ τὸ παιδί καὶ τοῦ πρόσφεραν δῶρα, σμύρνα, χρυσάφι καὶ λιβάνι. Ἐνῶ δὲ ἐτοιμάζονταν νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους, ἕνας ἄγγελος παρουσιάσθηκε στὸν ὕπνο τους καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴ περάσουν ἀπὸ τὸν Ἡρώδη, γιατί ἔχει σκοπὸ νὰ σκοτώσῃ τὸ παιδί, ἀλλὰ νὰ γυρίσουν ἀπὸ ἄλλο δρό-

μο στην πατρίδα τους. "Υστερα ἀπ' αὐτὸ οἱ μάγοι δὲν πέρασαν ἀπὸ τὸν Ἑρώδη, ἀλλὰ γύρισαν στὴν πατρίδα τους ἀπὸ ἄλλο δρόμο.

3. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ στὴν Αἴγυπτο.

Μόλις ἔφυγαν οἱ μάγοι, ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθηκε στὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε: «Ἰωσήφ πάρε τὴ Μαρία καὶ τὸ παιδί καὶ φύγε μακριὰ στὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ μὴ γυρίσετε πίσω ἂν δὲ σὲ εἰδοποιήσω, γιατί ὁ Ἑρώδης ἔχει σκοπὸ νὰ σκοτώσῃ τὸ παιδί». Τρομαγμένος ὁ Ἰωσήφ πῆρε τὴ Μαρία καὶ τὸ παιδί καὶ ἔφυγαν γρήγορα γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ὅταν ὁ Ἑρώδης κατάλαβε πὼς τὸν γέλασαν οἱ μάγοι θύμωσε πολὺ, κ' ἐπειδὴ δὲν ἤξερε πὼς νὰ βρῆ τὸ Χριστό, ἔδωσε διαταγὴ νὰ σκοτώσουν ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Βηθλεέμ ἀπὸ δύο χρόνων καὶ κάτω, μὲ τὴν ἰδέα πὼς μέσα σ' αὐτὰ θὰ ἦταν καὶ ὁ Χριστός. Μεγάλο κακὸ ἔγινε τότε στὴ Βηθλεέμ, χιλιάδες παιδάκια σφάχτηκαν ἄδικα. Μὰ ὁ σκληρὸς Ἑρώδης δὲν ἔμεινε ἀτιμώρητος. Σὲ λίγο ἀρρώστησε βαρεῖα καὶ πέθανε μέσα σὲ φοβεροὺς πόνους. Ὅταν πέθανε ὁ Ἑρώδης, ὁ ἄγγελος παρουσιάσθηκε πάλι στὸν Ἰωσήφ καὶ τοῦ εἶπε: «Πάρε τὴ Μαρία καὶ τὸ παιδί καὶ γύρισε πάλι στὴν πατρίδα σου, γιατί πέθανε τώρα ἐκεῖνος ποὺ ζητοῦσε νὰ τὸ σκοτώσῃ». Ὁ Ἰωσήφ πῆρε τὴ Μαρία καὶ τὸ παιδί καὶ γύρισαν στὴ Ναζαρέτ, ὅπου ἦταν τὸ σπίτι τους. Γιατὸ ὁ Ἰησοῦς ὠνομάσθηκε Ναζωραῖος.

4. Ὁ Ἰησοῦς δώδεκα χρόνων στὸ ναό.

Οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν τὴ συνήθεια νὰ πηγαίνουν κάθε χρόνο στὴν Ἱερουσαλήμ καὶ νὰ γιορτάζουν ἐκεῖ τὸ Πάσχα. Ταχτικά πῆγαιναν καὶ οἱ γονεῖς τοῦ Ἰησοῦ. Ὅταν ἔγινε τὸ παιδί δώδεκα χρόνων τὸ πῆραν κ' αὐτὸ μαζί τους. Ἀφοῦ τελείωσαν οἱ ἡμέρες τοῦ Πάσχα, ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία, μαζί μὲ ἄλλους συγγενεῖς καὶ πατριῶτες τους, ξεκίνησαν νὰ γυρίσουν στὴ Ναζαρέτ. Δὲν πρόσεξαν ὅμως πὼς δὲν ἦταν μαζί τους ὁ Ἰησοῦς. Νόμισαν πὼς ἐρχόταν μὲ τ' ἄλλα παιδάκια καὶ δὲν ἀνησύχησαν. Ἀλλὰ

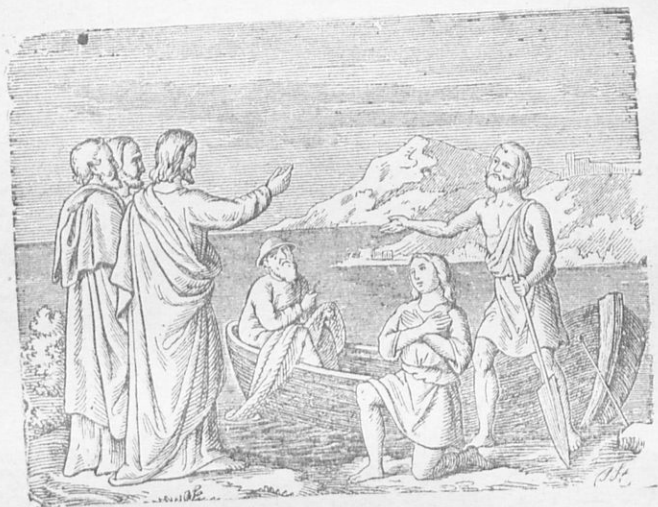
Όταν βράδιασε και κάθισαν κάπου να περάσουν τη νύχτα, είδαν πως δεν ήταν εκεί ο Ίησους. Έψαξαν παντού μα δεν τον βρήκαν. Άνησύχησαν τότε και γύρισαν στην Ίερουσαλήμ ψάχνοντας να τον βρουν. Ύστερα από τρεις ημέρες τον βρήκαν τέλος μέσα στο ναό, να κάθεται μαζί με τους ιερείς και τους διδασκάλους. Άκουε τη διδασκαλία τους και μιλούσε μαζί τους με τόση σοφία, που όλοι στέκονταν μπροστά του με θαυμασμό. Η μητέρα του

Ο Ίησους δώδεκα χρονών στο Ναό,

χάρηκε πολύ όμα τον είδε και του είπε: «Παιδί μου, γιατί μάς τó έκामες αυτό; Τρεις ημέρες σε ζητούμε παντού λυπημένοι». Τότε ο Ίησους άπάντησε: «Δέν έπρεπε ν' άνησυχήσετε, γιατί έπρεπε να ξέρετε πως θα ήμουν στο σπίτι του πατέρα μου». Οι γονείς του όμως δεν κατάλαβαν τι έσήμαιναν αυτά τά λόγια. Ύστερα ο Ίησους άκολούθησε τους γονείς του και έμεινε πάντα μαζί τους στη Ναζαρέτ, ύπακούοντας σε όσα του έλεγαν, ένω ή μητέρα του έβαζε τά λόγια του στην καρδιά της.

τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Ἀνδρέα καὶ τὸν κάλεσε κι αὐτὸν νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Φίλιππος βρῆκε τὸν ἀδελφὸ τοῦ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖο καὶ τοῦ εἶπε: «Βρήκαμε τὸ Μεσσία ἀπὸ τῆ Ναζαρέτ πού γράφουν οἱ προφῆτες». Ἐκεῖνος ὅμως δὲν πίστεψε καὶ ἀπάντησε: «Μὰ εἶναι δυνατόν ἀπὸ μιὰ τόσο μικρῆ πόλη σὰν τῆ Ναζαρέτ νὰ βγῆ καλὸ πρᾶγμα;» «Ἔλα νὰ ἰδῆς» τοῦ λέγει ὁ Φίλιππος. Ὅταν ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὸ Ναθαναὴλ εἶπε: «Νὰ ἕνας ἀληθινὸς Ἰσραηλίτης πού δὲν ἔχει πονηρίες». Ὁ Ναθαναὴλ ἐρώτησε: «Ποῦ με γνωρίζεις Κύριε;» «Πρὶν σέ

Ὁ Ἰησοῦς ἐκλέγει τοὺς μαθητάς του.

φωνάξῃ ὁ Φίλιππος σέ εἶδα πού καθόσουν κάτω ἀπὸ τῆ συκιά» τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Ἰησοῦς. Τότε ὁ Ναθαναὴλ εἶπε: «Διδάσκαλε, σὺ εἶσαι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ». «Ἐπειδὴ σοῦ εἶπα πὼς καθόσουν κάτω ἀπὸ τῆ συκιά, γιὰ τὸ πίστεψες; θὰ ἰδῆς ἄλλα πολὺ μεγαλύτερα» τοῦ λέγει ὁ Χριστός. Ἐπειτα ὁ Χριστός διάλεξε καὶ ἄλλους μαθητάς καὶ ἔγιναν ὄλοι δώδεκα. Τὰ ὀνόματά τους εἶναι: Σίμων ἢ Πέτρος καὶ ὁ ἀδελφός του Ἀνδρέας, Ἰά-

κωβος καὶ Ἰωάννης παιδιὰ τοῦ Ζεβεδαίου. Φίλιππος καὶ Ναθαναὴλ ἢ Βαρθολομαῖος ἀδέρφια. Ἰάκωβος καὶ Λεββαῖος παιδιὰ τοῦ Ἀλφαίου, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος, Σίμων ὁ Κανανίτης (ἀπὸ τὴν πόλη Κανᾶ) καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

2. Τὸ θαῦμα τῆς Κανᾶ.

Κάποτε στὴ μικρὴ πόλη τῆς Γαλιλαίας Κανᾶ γινόταν ἓνας γάμος. Στὸ γάμο αὐτὸ ἦταν καλεσμένος καὶ ὁ Χριστὸς μὲ τὴ Μητέρα τοῦ καὶ τοὺς μαθητὰς του. Ἐπάνω στὴ διασκέδαση σώθηκε τὸ κρασί. Ἡ Παναγία πού τὸ παρατήρησε αὐτό, πλησίασε τὸ Χριστὸ καὶ τοῦ εἶπε: «Τὸ κρασί σώθηκε». Τότε ὁ Ἰησοῦς φώναξε τοὺς ὑπηρέτες καὶ τοὺς

Τὸ θαῦμα τῆς Κανᾶ.

εἶπε: «Γεμίστε τὶς στάμνες μὲ νερό». Οἱ ὑπηρέτες ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε. Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ εὐλόγησε τὶς στάμνες, εἶπε στοὺς ὑπηρέτες νὰ δώσουν στὸν ἀρχιτρίκλινο (ἀρχικεραστή) νὰ δοκιμάσῃ. Αὐτὸς ἀφοῦ τὸ δοκί-

Α. ΜΠΑΜΠΑΛΗ. — Ἱστορία Καινῆς Διαθήκης, Τάξις Δ'. 2

μασε και ειδε πως ηταν περιφημο κρασι, πλησιασε το γαμπρο και του ειπε: «Οι ανθρωποι πρωτα δινουν στους καλεσμενους το καλο κρασι και οταν ζαλισθουν τους δινουν το ασχημο. Συ όμως το εκαμες αναποδα». «Οταν ο κοσμος εμαθε πως οι σταμνες ηταν πριν γεματες νερο θαυμασε. Αυτο ηταν το πρωτο θαυμα του Χριστου, με το οποιον εδειξε τη θεια του δυναμη κι εκαμε τους μαθητας του να πιστεψουν πιο πολυ.

3. Η ανασταση του γιου της χήρας στη Ναϊν.

Μια ημερα ο Ιησους με τους μαθητας του πήγαινε στην πολη της Γαλιλαιας Ναϊν. Στην εισοδο της πολεως απαντησαν μια κηδεια. Ειχε πεθανει το μοναχοπαιδι μιας χήρας και η καυμενη η μανα του εκλαιε και χτυπιόταν, ετσι που σου σπαραζε την καρδια να τη βλέπεις. Ο Χριστος τη λυπηθηκε, την πλησιάζει λοιπον και της λееι: «Μην κλαις, ο γιος σου θα αναστηθη». Υστερα σταμάτησε τους ανθρωπους, που ηγαιναν το νεκρο, επισε το παιδι απο το χερι και ειπε: «Νее, σηκω επανω». Αμεσως το παιδι ζωντανεψε, σηκωθηκε απανω και αρχισε να μιλη. Ο Ιησους το παρεδωσε στη μητερα του, η οποια χάρηκε πολυ και δεν ηξερε πως να ευχαριστηση το Χριστο. Ο κοσμος που παρακολουθουσε την κηδεια και ειδε το θαυμα, δοξασε το Θεο και το διεδωσε παντου.

4. Η ανασταση της κόρης του Ιαείρου.

«Οπως εμεις πηγαίνουμε στην εκκλησια, ετσι και οι Εβραιοι μαζεϋονται στη συναγωγη τους για να λατρευουν το Θεο. Ο αρχηγος της συναγωγης λεγεται αρχισυναγωγος. Μια μερα λοιπον παρουσιασθηκε στο Χριστο ένας αρχισυναγωγος, που λεγοταν Ιαειρος και τον παρακαλεσε να παη στο σπιτι του, για να γιατρεψη τη μοναχοκορη του, που ηταν βαρεια αρρωστη. Ο Ιησους δεχθηκε και ξεκίνησαν για το σπιτι του Ιαείρου. Στο δρομο όμως απαντησαν ένα απεσταλμενο, ο οποιος τους ειπε, πως το κορτσι ειχε πεθανει. Ο Ιαειρος απελπι-

στηκε και ἄρχισε νὰ κλαίη και νὰ χτυπιέται. «Μὴν κλαῖς, τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς, πιστεῦε μόνο και ἡ κόρη σου θ' ἀναστηθῆ». Ὅταν ἔφθασαν στοῦ σπίτι, διέταξε ὁ Χριστός νὰ βγοῦν ὅλοι ἔξω και κράτησε μέσα μόνο τοὺς γονεῖς τοῦ κοριτσιοῦ και τοὺς ἀγαπημένους του μαθητάς, Πέτρον,

Ἡ ἀνάστασις τῆς κόρης τοῦ Ἰαίρου.

Ἰάκωβον και Ἰωάννην. Πλησίασε ὕστερα τῇ νεκρῇ, τῆς ἔπιασε τὸ χέρι και εἶπε: «Κόρη μου, σῆκω ἀπάνω». Ἀμέσως τὸ κορίτσι ἔσηκώθηκε και ἄρχισε νὰ μιλή. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε νὰ τῆς δώσουν φαγητό γιὰ νὰ φάγῃ. Οἱ γονεῖς της και ὅσοι εἶδαν τὸ θαῦμα πίστεψαν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι γιουὸς τοῦ Θεοῦ.

5. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει δέκα λεπρούς.

Μιά ἡμέρα ὁ Χριστός με τοὺς μαθητάς του πήγαινε σ' ἓνα χωριὸ πού ἦταν στὰ σύνορα τῆς Σαμάρειας και τῆς Γαλιλαίας. Ἐξω ἀπὸ τὸ χωριὸ ἀπάντησαν δέκα ἀρρώστους ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ἀρρώστεια, πού λέγεται λέπρα. Οἱ ἀρρώστοι αὐτοὶ κάθονταν μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, γιατί ἡ ἀρρώστεια τους ἦταν κολλητικὴ. Μόλις εἶ-

δαν τὸ Χριστὸ ἀπὸ μακριά, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν : «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησέ μας, κάμε μας καλά». Ὁ Χριστὸς τοὺς λυπήθηκε ἔτσι πού τοὺς εἶδε καὶ τοὺς εἶπε : «Πηγαίνετε στοὺς ἱερεῖς γιὰ νὰ ἴδουν πὼς γίνετε καλά». Ὅσοι ἐθεραπεύοντο ἀπὸ τὴ λέπρα, ἔπρεπε νὰ πᾶνε πρῶτα στοὺς ἱερεῖς, πού ἦσαν καὶ γιατροί, νὰ τοὺς κυττάξουν καὶ μόνον ὅταν οἱ ἱερεῖς τοὺς ἔδιναν τὴν ἄδεια, μποροῦσαν νὰ πᾶνε κοντὰ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Οἱ λεπροὶ μόλις ἄκουσαν τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, πήγαν στοὺς ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ τοὺς ἐξήτασαν καὶ τοὺς βρῆκαν καλά, τοὺς ἔδωσαν τὴν ἄδεια νὰ πᾶνε στὰ σπίτια τους. Ἀπὸ τοὺς δέκα αὐτοὺς λεπροὺς ὁ ἓνας γύρισε πρὸς τὸ Χριστό, γονάτισε μπροστὰ του καὶ τὸν εὐχαρίστησε. Τότε ὁ Χριστὸς εἶπε : «Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἑννιά ; Ὅλοι δὲν θεραπεύθηκαν ; Γιατί μόνον αὐτὸς ἦλθε νὰ δοξάσῃ τὸ Θεό ; » Ὑστερα γυρίζοντας σ' αὐτὸν τοῦ εἶπε : «Πήγαίνε, ἡ πίστη σου σέ ἔσωσε».

6. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν παραλυτικὸ τῆς Καπερναοῦμ.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἰησοῦς βρισκόταν σ' ἓνα σπίτι τῆς Καπερναοῦμ καὶ ἐδίδασκε. Εἶχε δὲ μαζευτεῖ τόσος πολὺς κόσμος, ὥστε τὸ σπίτι γέμισε καὶ δὲν μποροῦσε οὔτε νὰ μπη, οὔτε νὰ βγῆ κανένας. Ἐκείνη τὴν ὥρα ἔφεραν ἓναν παραλυτικὸ γιὰ νὰ τὸν γιατρέψῃ ὁ Χριστὸς. Τὸν εἶχαν ἐπάνω σ' ἓνα στρῶμα καὶ τὸν κρατοῦσαν τέσσερις ἀνθρώποι. Ἀλλὰ πὼς νὰ τὸν περάσουν μέσα στὸ σπίτι, πού ὁ κόσμος δὲν παραμέριζε ; Ἀνέβηκαν λοιπὸν ἐπάνω στὴ στέγη, ἄνοιξαν ἓνα μέρος καὶ ἀπὸ ἐκεῖ κατέβασαν μὲ σκοινιά τὸν ἄρρωστο μπροστὰ στὸ Χριστό. Ὁ Χριστὸς θαύμασε τὴ μεγάλη τους πίστη καὶ εἶπε στὸν ἄρρωστο : «Παιδί μου, σοὺ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου». Μερικοὶ γραμματεῖς, δηλαδὴ διδάσκαλοι τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, πού βρίσκονταν ἐκεῖ, μόλις ἄκουσαν τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ, σκέφτηκαν : «Ποιὸς εἶναι αὐτὸς πού συγχωρεῖ ἁμαρτίες ; Μόνο ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίες. Αὐτὸς βλασφημεῖ». Ὁ Ἰησοῦς, πού κατάλαβε τὴ σκέψη τους, γύρι-

σε και τους ειπε : « Γιατι εβαλατε κακο στο νοου σας ; Τι ειναι πιο ευκολο, να του συγχωρησω τις αμαρτιες η να ειπω στον αρρωστο : παρε το κρεββατι σου και περιπατει ; Θα σας αποδειξω ομως, οτι ο γυιός του Θεου μπορει και αμαρτιες να συγχωρη και αρρωστειες να θεραπευη ». Και γυριζοντας στον αρρωστο, του λεγει : « Παρε το κρεββατι σου και πήγαινε στο σπιτι σου ». Αμεσως ο παραλυτικος σηκωθηκε και αφοδ ευχαριστησε το Χριστο φορτωθηκε το στρωμα του και εφυγε. Ο κοσμος που ειδε το θαυμα αυτο, δοξασε το Θεο.

7. Ο Χριστος θεραπευει το δουλο του εκατονταρχου.

Στα χρονια του Χριστου, την Παλαιστινη την ειχαν οι Ρωμαιοι και ειχαν εκει στρατο. Μια ημερα λοιπον που ο Χριστος βρισκοταν στην Καπερναουμ, παρουσιαστηκε μπροστα του ένας Ρωμαιος εκατονταρχος, δηλ. αξιωματικος που ειχε στις διαταγες του εκατο στρατιωτες και του ειπε : « Κυριε εχω ένα δουλο που ειναι αρρωστος απο μια κακη αρρωσησεια. Σε παρακαλω να τον θεραπευσης ». Ο Ιησους του απαντησε πως θα πήγαινε στο σπιτι του να τον θεραπευση. Ο εκατονταρχος ομως του ειπε : « Κυριε ειμαι αμαρτωλος ανθρωπος και δεν ειμαι αξιος να σε δεχτω στο σπιτι μου. Πες καλυτερα απο δω να γινη καλα, γιατι ο,τι πες γινεται ». Ο Ιησους εθαυμασε την πιστη του εκατονταρχου και ειπε στους μαθητας του. « Τετοια πιστη δεν ευρηκα σε κανεναν Ισραηλιτη ». Γυριζοντας δε στον εκατονταρχο ειπε : « Πηγαινε στο σπιτι σου και θα γινη, οπως πιστευης ». Και πραγματι οταν ηγγε στο σπιτι του βρηκε τον υπρητη του καλα.

8. Η θεραπεια του τυφλου στην Ιεριχω.

Μια ημερα ο Ιησους ηγγαινε στην πολη Ιεριχω και πολυς κοσμος τον ακολουθουσε απο κοντα. Στην εισοδο της πολης καθοταν ένας τυφλος και ζητιανευε. Ακουοντας δε το θυρυβο που εκανε ο κοσμος που ηγγαινε κοντα στο Χριστο, ρωτησε τι συμβαινει και οταν του ειπαν

πώς περνάει ὁ Χριστός, ἄρχισε νὰ φωνάζη: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἀπόγονε τοῦ Δαυῖδ ἐλέησέ με». Ὁ κόσμος πού περνοῦσε τοῦ ἔλεγε νὰ σωπάσῃ, ἀλλὰ αὐτὸς φώναζε πῶς πολὺ. Ὁ Χριστὸς τὸν ἄκουσε καὶ πλησιάζοντας τοῦ εἶπε: «Τί θέλεις ἀπὸ μένα;» «Θέλω τὸ φῶς μου Κύριε» ἀπάντησε ὁ τυφλός. Τότε ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε «ἢ πίστις σου σὲ ἔσωσε, ἀπὸ τώρα καὶ πέρα θὰ βλέπῃς». Καὶ πραγματικὰ ὁ τυφλὸς ξαναβρῆκε τὸ φῶς του. Γονάτισε μπροστὰ στὸ Χριστὸ καὶ τὸν εὐχαρίστησε θερμὰ, ἐνῶ ὁ κόσμος πού εἶδε τὸ νέο θαῦμα, δόξασε τὸ Θεὸ καὶ πίστεψε πῶς πολὺ στὸ Χριστό.

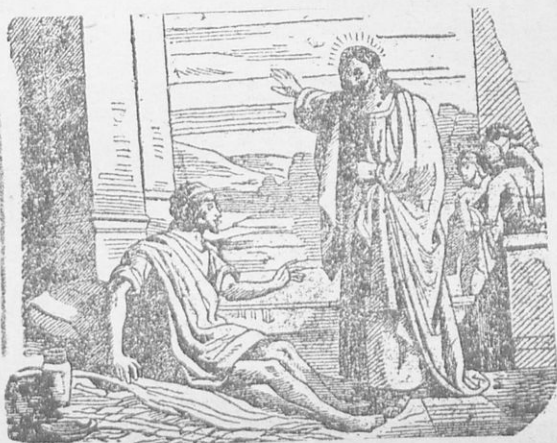
9. Ὁ Χριστὸς χορταίνει πέντε χιλιάδες ἀνθρώπους μὲ πέντε ψωμιὰ καὶ δυὸ ψάρια.

Μιά φορὰ ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητὰς του ἐπῆγε σὲ μιὰ ἔρημο. Τοὺς ἀκολούθησαν ὅμως χιλιάδες ἀνθρώποι γιὰ νὰ ἀκούσουν τὴ διδασκαλία του. Ὅλη τὴν ἡμέρα ὁ κόσμος παρακολουθοῦσε μὲ προσοχὴ τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ χωρὶς νὰ σκεφτῆ γιὰ φαγητό. Ὅταν ἄρχισε νὰ νυχτώνῃ οἱ μαθηταὶ του εἶπαν στὸ Χριστό, πῶς ἔπρεπε νὰ διακόψῃ τὴ διδασκαλία του γιὰ νὰ πάῃ ὁ κόσμος στὰ σπίτια του γιὰ φαγητό. «Νὰ τοὺς δώσετε σεῖς» τοὺς εἶπε ὁ Χριστός. «Τὰ τρόφιμα πού ἔχομε ἐμεῖς Κύριε, μόλις φθάνουν γιὰ μᾶς. Δὲν ἔχομε παρὰ πέντε ψωμιὰ καὶ δυὸ ψάρια» εἶπαν οἱ μαθηταὶ του. «Φέρετέ τα ἐδῶ, εἶπε ὁ Χριστός, καὶ βάλετε τὸν κόσμο νὰ καθῆσῃ κατὰ γῆς». Ὅταν ἔγινε αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς προσευχήθηκε στὸν πατέρα του καὶ ὕστερα εὐλόγησε τὸ φαγητό καὶ εἶπε στοὺς μαθητὰς του νὰ τὰ μοιράσουν στὸν κόσμο. Τὰ πέντε ψωμιὰ καὶ τὰ δυὸ ψάρια ἔγιναν τόσα πολλὰ, πού χόρτασαν πέντε χιλιάδες ἀνδρες, χωριστὰ οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά καὶ ἀπὸ τὰ περισσεύματα γέμισαν δώδεκα κοφίνια.

10. Ὁ Χριστὸς θεραπεύει ἕναν παράλυτο στὴ Βηθesda.

Ὅπως ὅλες οἱ παλιές πολιτείες, ἔτσι καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ ἦταν ζωσμένη μὲ τεῖχος, πού εἶχε πολλὰς πόρτες.

Μιά από τις πόρτες αυτές λεγόταν προβατικήν, γιατί ἀπ' αὐτὴ περνοῦσαν οἱ βοσκοὶ τὰ πρόβατά τους. Κοντὰ στὴν πόρτα αὐτὴ βρισκόταν μιὰ δεξαμενὴ ποὺ λεγόταν κολυμβήθρα τῆς Βηθεσδά. Κάποτε-κάποτε ἕνας ἄγγελος κατέβαινε καὶ ἀνακάτευε τὸ νερὸ τῆς δεξαμενῆς. Ὅποιος ἄρρωστος πρόφτανε κι ἔμπαινε πρῶτος στὴ δεξαμενὴ, ὕστερα ἀπὸ τὸ ἀνακάτωμα τοῦ νεροῦ, γινόταν καλά. Γιαυτὸ πολλοὶ ἄρρωστοὶ κάθονταν γύρω ἀπὸ τὴν κολυμβήθρα περιμένοντας τὸν ἄγγελο ν' ἀνακατέψῃ τὸ νερὸ

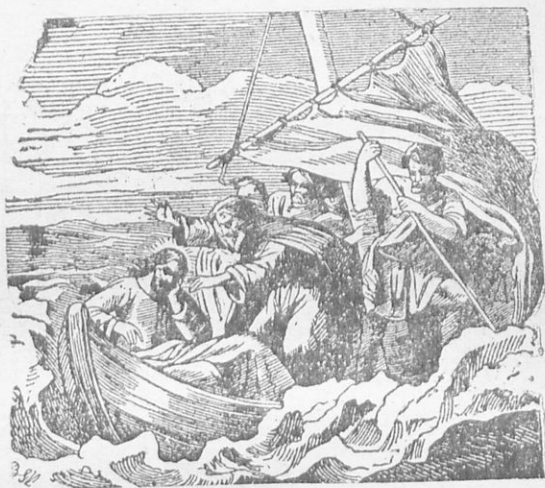
Ὁ Χριστὸς θεραπεύει τὸν παράλυτο τῆς Βηθεσδά.

Μαζὶ μὲ τοὺς ἄρρώστους αὐτοὺς ἦταν κι ἕνας ἰδυστυχι-
σμένος παράλυτος, ποὺ βασανίζοταν 38 ὀλόκληρα χρό-
νια, ἀπὸ τὴν κακὴ αὐτὴ ἄρρώστεια. Ὁ Ἰησοῦς τὸν πλη-
σίασε καὶ τοῦ εἶπε : «Θέλεις νὰ γίνεις καλά ;» «Θέλω Κύ-
ριε, ἀπάντησε ὁ παράλυτος, μὰ δὲν ἔχω κανένα νὰ μὲ
βάλῃ στὴν κολυμβήθρα, τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἄγγελος ἀνακα-
τεύει τὸ νερὸ. Μόνος μου δὲν μπορῶ νὰ σηκωθῶ καὶ
γιαυτὸ περιμένω ἐδῶ πολλὰ χρόνια». Ὁ Χριστὸς τὸν λυ-
πήθηκε καὶ τοῦ εἶπε : «Σήκω, πάρε τὸ κρεβάτι σου καὶ
περιπάτει». Ἀμέσως ὁ παράλυτος ἔγινε καλά καὶ ἀφοῦ

εὐχαρίστησε τὸ Χριστὸ πῆρε τὸ κρεβάτι του καὶ ἔφυγε χαρούμενος δοξάζοντας τὸ Θεό.

11. Ὁ Χριστὸς καταπαύει τὴν τρικυμία.

Κάποτε ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητάς του ἐμπῆκαν σ' ἓνα μικρὸ πλοῖο γιὰ νὰ περάσουν ἀπὸ τὴ μιὰ ὄχθη τῆς λίμνης Γενησαρὲτ στὴν ἄλλη. Τὰ ἤσυχα νερά τῆς λίμνης καὶ τὸ δροσερὸ ἀεράκι ἔκαναν τὸ ταξίδι εὐχάριστο καὶ ὁ Χριστὸς ἀποκοιμήθηκε. Ξαφνικὰ ὅμως ἔπιασε μεγάλη φουρτούνα καὶ κύματα σὰν βουνὰ χτυποῦσαν μανιασμένα στὸ πλοῖο, ποῦ ἐκινδύνεψε νὰ βουλιάξη. Οἱ μαθηταί

Ὁ Χριστὸς καταπαύει τὴν τρικυμία.

του φοβήθηκαν νὰ μὴ πνιγοῦν. Ἔτρεξαν λοιπὸν ἐξύπνησαν τὸν Ἰησοῦ καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ τὸν σώσῃ. Ὁ Χριστὸς τοὺς εἶπε πὼς δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὀλιγόπιστοι καὶ νὰ χάνουν τὸ θάρρος τους. Σηκώθηκε ὕστερα καὶ διέταξε τὴ θάλασσα νὰ ἤσυχάσῃ καὶ τοὺς ἀνέμους νὰ πάψουν νὰ φυσοῦν. Ἀμέσως ἔπαψε ὁ ἀνεμος καὶ ἔγινε γαλήνη καὶ τὰ νερά κυλοῦσαν ἤσυχὰ καὶ σὰν πρῶτα. Οἱ μαθηταί θαύμασαν τὴ θεϊκὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ καὶ δυνάμωσαν ἢ πίστη τους σ' αὐτόν.

12. Ὁ Χριστὸς θεραπεύει ἓναν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε γεννηθεῖ τυφλός.

Μία μέρα ποὺ ὁ Ἰησοῦς περιπατοῦσε μὲ τοὺς μαθητὰς του, σ' ἓνα δρόμο τῆς Ἱερουσαλήμ ἀπάντησάν ἓναν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε γεννηθεῖ τυφλός. Οἱ μαθηταὶ του τότε ρώτησαν τὸν Ἰησοῦ. «Κύριε, αὐτὸς ἀμάρτησε ἢ οἱ γονεῖς του καὶ γεννήθηκε τυφλός;» Ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε : «οὔτε αὐτός, οὔτε οἱ γονεῖς του ἀμάρτησαν, ἀλλὰ γεννήθηκε τυφλός γιὰ νὰ φανερωθῇ ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ». Ἄφου εἶπε

Ὁ Χριστὸς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλό.

αὐτὰ ἔφτυσε κατὰ γῆς, ἔκαμε λάσπη, ἄλειψε μ' αὐτὴ τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε : «Πήγαινε νὰ πλυθῆς στὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ». Ὁ τυφλὸς ἔκαμε ὅπως τοῦ εἶπε ὁ Χριστὸς καὶ ἀμέσως ἀνοιξαν τὰ μάτια του καὶ ἔβλεπε τὸν κόσμο. Ὅσοι τὸν γνώριζαν ἀποροῦσαν κι ἔλεγαν μεταξύ τους : «Μὰ αὐτὸς δὲν εἶναι ἐκεῖνος ποὺ γεννήθηκε τυφλός; Πῶς τάχα νὰ θεραπεύθηκε;» Ἄλλοι πάλι γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν ρωτοῦσαν τὸν ἴδιο. «Σὺ εἶσαι ποὺ εἶχες γεννηθῆ τυφλός; Πῶς ἔγινες καλά;» Ἐκεῖνος

άπαντοῦσε : « Ἐγὼ εἶμαι, μὲ θεράπευσε ὁ Χριστός ». Μιὰ ἡμέρα τὸν πῆγαν στοὺς Φαρισαίους κι' ἐκεῖνοι, πού μισοῦσαν τὸ Χριστό, τοῦ εἶπαν πὼς ὁ Χριστός ἦταν ἀμαρτωλός, ἀφοῦ τὸν ἐθεράπευσε τὸ Σάββατο, γιατί ἡ θρησκεία τοὺς ἀπαγόρευε ὅποιαδήποτε ἐργασία τὸ Σάββατο. Ὁ τυφλὸς ὅμως τοὺς ἀπάντησε : « Ἐγὼ-ξέρω, πὼς ὁ Θεὸς δὲν βοηθεῖ τοὺς ἀμαρτωλούς, ἂν λοιπὸν ὁ Χριστὸς ἦταν ἀμαρτωλός, δὲν θὰ εἶχε τὴ δύναμη νὰ μὲ θεραπεύσῃ ». Θύμωσαν τότε οἱ Φαρισαῖοι καὶ τὸν ἔδιωξαν. Μιὰ ἡμέρα τὸν ἀπάντησε ὁ Ἰησοῦς καὶ τὸν ρώτησε : « Πιστεύεις στὸ γιὸ τοῦ Θεοῦ ; » « Ποῖός εἶναι Κύριε, γιὰ νὰ τὸν πιστέψω ; » « Αὐτὸς πού βλέπεις καὶ μιλάς μαζί του εἶναι », τοῦ εἶπε ὁ Χριστός. Ἀμέσως ὁ τυφλὸς φώναξε : « Πιστεύω, Κύριε » καὶ ἔπεσε καὶ τὸν προσκύνησε.

13. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου

Κοντὰ στὴν Ἱερουσαλήμ ἦταν μιὰ μικρὴ πόλη πού λεγόταν **Βηθανία**. Στὴν πόλη αὐτὴ ζοῦσε ἓνας καλὸς ἄνθρωπος πού λεγόταν **Λάζαρος**, μαζί μὲ τὶς ἀδελφές του **Μάρθα** καὶ **Μαρία**. Ὁ Λάζαρος ἦταν φίλος τοῦ Χριστοῦ καὶ πολλὲς φορές πῆγαινε στὸ σπίτι του μὲ τοὺς μαθητάς του, ὅπου εὔρισκαν μεγάλη περιποίηση. Κάποτε πού ὁ Ἰησοῦς βρισκόταν στὴ Γαλιλαία, ὁ Λάζαρος ἀρρώστησε βαριά. Οἱ ἀδελφές του λοιπὸν ἔστειλαν ἄνθρωπο στὴ Γαλιλαία καὶ παρακαλοῦσαν τὸ Χριστό νὰ γυρίσῃ γρήγορα στὴ Βηθανία, γιατί ὁ φίλος του ὁ Λάζαρος ἦταν ἀρρώστος βαριά. Ὅταν τὸ ἄκουσε ὁ Χριστὸς εἶπε : « Αὐτὴ ἡ ἀρρώστεια δὲν εἶναι γιὰ θάνατο, ἀλλὰ γιὰ νὰ δοξασθῇ ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ » καὶ ἔμεινε ἐκεῖ πού βρισκόταν.

Σὲ δυὸ ἡμέρες λέει στοὺς μαθητάς του : « Ὁ Λάζαρος κοιμήθηκε, πᾶμε νὰ τὸ ξυπνήσωμε ». Κι' ἐπειδὴ οἱ μαθηταὶ του δὲν κατάλαβαν τοὺς εἶπε : « Ὁ Λάζαρος πέθανε, ἄς πᾶμε ἐκεῖ ».

Ὅταν πλησίασαν στὴ Βηθανία, ἔτρεξαν ἡ ἀδελφές τοῦ Λαζάρου νὰ τὸν προὔπαντήσουν καὶ μὲ δάκρυα τοῦ ἔλεγαν : « Κύριε, ἂν ἐρχόσουν γρηγορώτερα, δὲν θὰ πέθανε ὁ ἀδελφός μας, μὰ καὶ τώρα ἐλπίζομε σὲ σένα

γιατί ξέρουμε πώς ὅ,τι ζητήσης ἀπὸ τὸ Θεὸ γίνεται».

Ὁ Χριστὸς τοὺς ἀπάντησε : « Ἐγὼ εἶμαι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις. Ὅποιος πιστεύει σὲ μένα κι' ἂν πεθάνῃ θὰ ἀναστήθῃ ». Ὑστερα τοὺς εἶπε νὰ τὸν ὀδηγήσουν στὸν τάφο τοῦ Λαζάρου. Στὸ μεταξύ εἶχε μαζευτῆ πολὺς

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου

κόσμος καὶ οἱ ἀδελφές καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ Λαζάρου ἔκλαιαν σπορακτικὰ, ὥστε ὁ Χριστὸς εἶχε συγκινηθῆ. Ὅταν ἔφθασαν στὸν τάφο, διέταξε νὰ σηκώσουν τὴ μεγάλη πέτρα ποὺ τὸν σκέπαζε καὶ ἀφοῦ προσευχήθηκε στὸν πατέρα του φώναξε : « Λάζαρε ἔβγα ἔξω ». Ἀμέσως ὁ Λάζαρος ἀναστήθηκε καὶ σηκώθηκε ἐπάνω μὲ δεμένα τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια, ὅπως ἦταν νεκρὸς καὶ ἄρχισε νὰ μιλά. « Λύστε τον καὶ ἀφήστε τον νὰ περπατῆ » εἶπε ὁ Χριστὸς. Ὅσοι Ἰουδαῖοι εἶδαν τὸ θαῦμα αὐτό, πίστεψαν στὸ Χριστό.

1. Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ

Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἰησοῦς πῆρε τοὺς τρεῖς μαθητὰς του, τὸν Πέτρο, Ἰάκωβο καὶ Ἰωάννη καὶ ἀνέβηκε στὴν κερυ-

φή του βουνού Θαβώρ, γιά νά προσευχηθῆ. Ἐνῶ προσευχόταν, ξαφνικά μεταμορφώθηκε μπροστά στά μάτια τους. Τό πρόσωπό του ἔλαμψε σάν τόν ἥλιο καί τά φορέματά του ἔγιναν κάτασπρα σάν τὸ φῶς. Τὴν ἴδιαν στιγμήν παρουσιάστηκαν δίπλα του ὁ Μωϋσῆς καί ὁ προφήτης Ἡλίας καί ἄρχισαν νά συνομιλοῦν. Ὁ Πέτρος τοῦ εἶπε τότε : «Κύριε, ἂν θέλῃς νά μείνωμε ἐδῶ, νά φτιάξω τρεῖς σκηνές, μιὰ γιά σένα, μιὰ γιά τὸ Μωϋσῆ καί μιὰ γιά τὸν Ἡλία». Τῆ στιγμή πού μιλοῦσε ὁ Πέτρος ἕνα φωτεινὸ σύννεφο τοὺς σκέπασε καί τοὺς τρεῖς καί μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε μέσα ἀπὸ τὸ σύννεφο, πού ἔλεγε : «Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀγαπημένος μου γιός, αὐτὸν νά ἀκοῦτε». Ὅταν ἄκουσαν τὴ φωνὴ οἱ μαθηταὶ του φοβήθηκαν κι' ἔπεσαν κάτω μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ. Τότε τοὺς πλησίασε ὁ Χριστὸς καί τοὺς εἶπε : «Σηκωθῆτε καί μὴ φοβᾶστε». Οἱ μαθηταὶ σήκωσαν τὰ μάτια τους καί δὲν εἶδαν παρὰ μόνον τὸ Χριστό. Ὅταν κατέβαιναν ἀπὸ τὸ βουνὸ τοὺς παράγγειλε νά μὴν εἰποῦν τίποτε σὲ κανέναν ἀπὸ ὅσα εἶδαν καί ἄκουσαν. Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴ μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ στὶς 6 Αὐγούστου καί τὴν ἡμέραν αὐτὴ ψάλλεται τὸ ἐξῆς τροπάριο : «Μεταμορφώθῃς ἐν τῷ ὄρει Ἰησοῦ ὁ Θεός, δείξας τοῖς μαθηταῖς σου τὴν δόξαν σου καθὼς ἠδύναντο. Λάμπσον καί ἡμῖν τοῖς ἀμαρτωλοῖς τὸ φῶς σου τὸ αἶδιον, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, φωτοδότα δόξα σοι», πού σημαίνει : «Μεταμορφώθηκες στὸ βουνὸ Χριστέ Θεέ μας καί ἔδειξες στοὺς μαθητάς σου τὴ δόξα σου. Λάμπσε καί σὲ μᾶς τοὺς ἀμαρτωλοὺς τὸ φῶς σου τὸ αἰώνιο, μὲ τὴ βοήθεια τῆς Θεοτόκου, δόξα σὲ Σένα πού μᾶς δίνεις τὸ φῶς».

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ὁ Ἰησοῦς καί ὁ Ζακχαῖος.

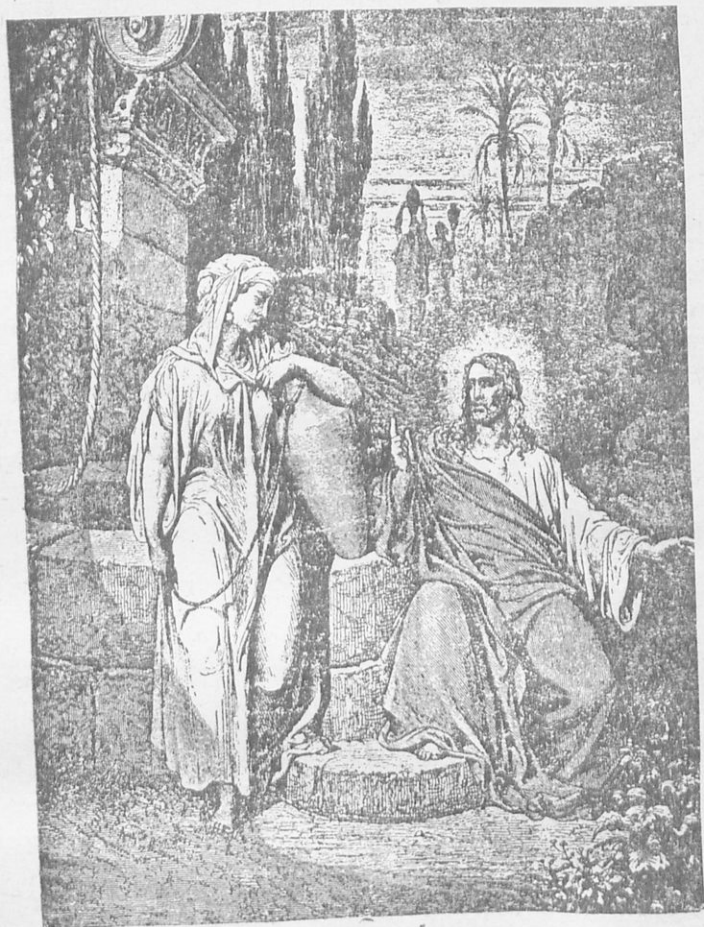
Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἰησοῦς πῆγαινε στὴν πόλη Ἰεριχώ. Ὁ κόσμος πού εἶχε ἀκούσει τὰ θαύματά του, ἔτρεχε νά τὸν ἰδῆ. Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους πῆγε καί ἕνας πλούσιος τελώνης πού λεγόταν Ζακχαῖος. Ὁ Ζακχαῖος ἦταν κοντός

στο ανάστημα κι' έπειδή δέν έβλεπε, ανέβηκε σέ μιὰ συκιά γιά νά ίδή τò Χριστό πού θά περνούσε. "Όταν ó 'Ιησοϋς έφθασε κοντά, στάθηκε κάτω άπό τή συκιά και είπε στο Ζακχαίο. «Ζακχαίε κατέβα γρήγορα κάτω, γιατί σήμερα θά μείνω στο σπίτι σου». Χαρούμενος ó Ζακχαίος κατέβηκε άπ' τò δένδρο και ώδήγησε τόν 'Ιησοϋ στο σπίτι του, όπου τόν περιποιήθηκε πολύ. 'Εκείνη τήν έποχή τούς τελώνες τούς θεωρούσαν άμαρτωλούς ανθρώπους, γιατί έπαιρναν φόρους περισσότερους άπό ό,τι έπρεπε. Γιαυτό οί Φαρισαίοι κατέκριναν τò Χριστό πού δέχτηκε νά φιλοξενηθῆ στο σπίτι ενός άμαρτωλου. 'Ο τελώνης όμως πού καταλάβαινε πώς ήταν άμαρτωλός άνθρωπος, τόσο πολύ φιλοτιμήθηκε άπό τήν έπίσκεψη του Χριστου ώστε του είπε : «Κύριε είμαι άμαρτωλός άνθρωπος και μετανοώ γιά τις άμαρτίες μου. Δίνω τή μισή περιουσία μου στους φτωχούς και άν άδίκησα κανένα δέχομαι νά τόν άποζημιώσω τετραπλάσια». Τότε ó Χριστός του είπε: «Σήμερα ήρθε ή σωτηρία στο σπίτι σου. 'Εγώ ήρθα στον κόσμο νά σώσω τούς άμαρτωλούς».

2. 'Ο 'Ιησοϋς και ή Σαμαρείτιδα.

Κάποτε ó Χριστός με τούς μαθητάς του θέλησε νά πάη στη Γαλιλαία. Για νά πάη όμως εκεί, έπρεπε νά περάση άπό τή Σαμάρεια. Οί Σαμαρείτες ήσαν έχθροί με τούς 'Ιουδαίους και δέν είχαν καμμιά σχέση. Περνώντας λοιπόν άπό τή Σαμάρεια σταμάτησαν έξω άπό τήν πόλη Σηχάρ. 'Εκεί ήταν ένα πηγάδι πού λεγόταν πηγάδι του 'Ιακώβ. 'Ο 'Ιησοϋς κάθησε κοντά στο πηγάδι νά ξεκουρασθῆ, ενώ οί μαθηταί του πήγαν στην πόλη ν' αγοράσουν τρόφιμα. Σέ λίγο ήρθε εκεί μιὰ Σαμαρείτιδα νά πάρη νερό και ó Χριστός τής ζήτησε λίγο νά πιῆ. 'Εκείνη παραξενεύτηκε και του είπε : «Πώς έσύ 'Ιουδαίος ζητάς νερό άπό μένα που είμαι Σαμαρείτιδα ;» Τότε ó Χριστός τής άπάντησε : «'Αν ήξερες ποιός είναι αυτός πού σου ζητάει νερό, όχι μόνο θά του έδινες πρόθυμα, αλλά θά του ζητούσες νά σου δώση νά πιῆς νερό ζωντανό, πού όποιος

πιῆ δὲν ξαναδιψάει». Ὑστερα τῆς εἶπε ὅλα τὰ περιστατικά τῆς ζωῆς τῆς. Τότε ἡ Σαμαρείτιδα κατάλαβε πὼς ὁ

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτιδα.

ἄνθρωπος ποὺ μιλοῦσε μαζί τῆς, δὲν ἦταν σαν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ τοῦ εἶπε: «Κύριε ἀπὸ τὰ λόγια σου φαίνεσαι πὼς εἶσαι προφήτης. Πές μου λοιπὸν σὲ παρα-

καλῶ, ποιοὶ ἔχουν δίκη· οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ λατρεύουν τὸ Θεὸ στὴν Ἱερουσαλήμ ἢ οἱ Σαμαρεῖτες ποὺ τὸν λατρεύουν στὸ βουνὸ Γαριζίν;» Τότε ὁ Ἰησοῦς τῆς ἀποκρίθηκε: «Πίστεψέ με γυναῖκα πὼς θὰ ἔρθῃ καιρὸς ποὺ ὁ Θεὸς δὲν θὰ λατρεύεται οὔτε στὴν Ἱερουσαλήμ οὔτε στὸ βουνὸ Γαριζίν, ἀλλὰ σὲ κάθε τόπο. Γιατί ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ βρίσκεται παντοῦ. Μπορεῖ λοιπὸν νὰ τὸν λατρεῖ κανεὶς ὅπου κι ἂν βρίσκεται». Ἡ Σαμαρεῖτιδα τοῦ εἶπε τότε: «Κύριε, ἔχω ἀκούσει πὼς αὐτὰ θὰ μᾶς τὰ εἰπῇ ὁ Χριστὸς, ὅταν ἔλθῃ στὸν κόσμος». «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστὸς» τῆς ἀπαντᾷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐκείνη τῆ στιγμῇ ἔφθασαν καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ μὲ τὰ τρόφιμα καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ καθῆσθαι νὰ φᾶνε. «Δικὴ μου τροφή εἶναι νὰ κάνω τὸ θέλημα τοῦ πατέρα μου» τοὺς ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς. Στὸ μεταξύ ἡ Σαμαρεῖτιδα πῆγε στὴν πόλη καὶ διηγήθηκε στοὺς κατοίκους πὼς εἶδε τὸ Χριστὸ καὶ τῆς εἶπε ὅλα τὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς τῆς καὶ ἄλλα περίεργα πράγματα. Οἱ Σαμαρεῖτες ἔτρεξαν στὸ πηγάδι, εἶδαν τὸ Χριστὸ καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ μείνῃ λίγο καιρὸ στὴν πόλιν τους. Ὁ Ἰησοῦς δέχτηκε, ἔμεινε δύο ἡμέρες στὴ Σηχάρ καὶ δίδαξε. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς πίστεψαν σ' αὐτόν.

3. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀνόητου πλουσίου.

Πολλὲς φορές ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ τὸν καταλαβαίνουν καλύτερα, δίδασκε τὸν κόσμον μὲ παραβολές. Ἐπλαθε δηλαδή ἀπλὲς καὶ ὠραῖες ἱστορίες, ἀπὸ τίς ὁποῖες ἔβγαινε εὐκολώτερα ἐκεῖνο, ποὺ ἤθελε νὰ διδάξῃ. Μιὰ ἡμέρα παρουσιάστηκε στὸ Χριστὸ ἓνας ἄνθρωπος καὶ τοῦ εἶπε: «Κύριε σὲ παρακαλῶ πὲς στὸν ἀδελφὸ μου νὰ μοῦ δώσῃ τὴ μισὴ ἀπὸ τὴν περιουσία, ποὺ μᾶς ἄφησαν οἱ γονεῖς μας, γιατί δὲν θέλει». Ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπάντησε: «Ἄνθρωπε, ποιὸς μὲ διώρισε δικαστὴ σας;» Τότε γιὰ νὰ δείξῃ πόσο κακὸ πρᾶγμα εἶναι ἡ πλεονεξία, εἶπε τὴν παραβολὴ τοῦ ἀνόητου πλουσίου: «Μιὰ φορὰ ἦταν ἓνας πλούσιος ἄνθρωπος, ποὺ εἶχε πολλὰ κτήματα. Κάποτε τὰ

κτήματά του ἔκαμαν τόσους πολλούς καρπούς, πού δὲν εἶχε πού νὰ τοὺς βάλῃ. Ἄφου σκέφθηκε πολύ, εἶπε: «Θὰ γκρεμίσω τὶς ἀποθήκες μου καὶ θὰ χτίσω ἄλλες μεγαλύτερες καὶ ἀφου βάλω ἐκεῖ ὄλους τοὺς καρπούς μου, θὰ εἰπῶ στὴν ψυχὴ μου: Ψυχὴ, ἔχεις ὅλα τὰ ἀγαθὰ γιὰ πολλὰ χρόνια, τρῶγε, πίνε καὶ διασκέδαζε». Ὅταν λοιπὸν μάζεψε καὶ ἀσφάλισε τοὺς θησαυρούς του, παρουσιάσθηκε τῇ νύχτα ὁ ἄγγελος καὶ τοῦ εἶπε: «Ἐνότητε, αὐτὴ τῇ νύχτα θὰ σοῦ πάρω τὴν ψυχὴ. Αὐτὰ πού μάζεψες, σὲ ποιὸν θὰ τὰ ἀφήσης;» Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς πρόσθεσε: «Αὐτὰ παθαίνουν ὅσοι φροντίζουν μόνο γιὰ τὴν καλοπέραση καὶ δὲν σκέπτονται τοὺς ἄλλους».

4. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελῶνῃ καὶ τοῦ Φαρισαίου.

Ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ δείξῃ πὼς δὲν πρέπει νὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι, ἀλλὰ ταπεινοί, εἶπε τὴν παρακάτω παραβολή: «Μιὰ φορὰ δυὸ ἄνθρωποι πῆγαν στὸ ναὸ νὰ

Τελῶνῃ καὶ Φαρισαῖος.

προσευχηθοῦν. Ὁ ἓνας ἦταν τελῶνῃ καὶ ὁ ἄλλος Φαρισαῖος. Ὁ Φαρισαῖος στάθηκε στὴ μέση τοῦ ναοῦ καὶ

εἶπε στοῦ Θεοῦ : «Σ' εὐχαριστῶ Θεέ μου, πού δὲν εἶμαι σάν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, κλέφτης, ἄδικος, ἀμαρτωλός, ὅπως εἶναι κι' αὐτὸς ὁ Τελῶνης. Νηστεύω δύο φορὲς τὴν ἑβδομάδα καὶ δίνω τὸ δέκατο τῆς περιουσίας μου στοὺς φτωχοὺς». Ὁ Τελῶνης στάθηκε σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιά καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ σηκώσῃ τὰ μάτια του στοὺν οὐρανό, γιατί ντρεπόταν γιὰ τὶς ἀμαρτίες του. Ἔσκυβε τὸ κεφάλι του καὶ ἔλεγε ταπεινὰ στοῦ Θεοῦ : «Θεέ μου συγχώρεσέ με τὸν ἀμαρτωλό». Ὄταν τελείωσε τὴν παραβολὴ ὁ Χριστός, εἶπε στοὺς μαθητὰς του : «Ἀληθινὰ σὰς λέγω, ὅτι ὁ Θεὸς συγχώρεσε τὸν Τελῶνη, γιατί κατάλαβε τὶς ἀμαρτίες του καὶ μετενόησε καὶ ὄχι τὸ Φαρισαῖο, πού ἦταν ὑπερήφανος. Ἐκεῖνος πού ὑπερηφανεύεται θὰ ταπεινωθῇ κι' ἐκεῖνος πού ταπεινώνεται θὰ ἀνυψωθῇ».

5. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

Ὁ Χριστός γιὰ νὰ δείξῃ πὼς πρέπει νὰ εἶμαστε πάντοτε ἔτοιμοι, γιατί δὲν ξαίρομε πότε θὰ ἔλθῃ στοὺν κόσμος γιὰ νὰ μᾶς κρίνῃ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολή : «Μιὰ φορὰ γινόταν ἓνας γάμος καὶ εἶχαν προσκαλέσει σ' αὐτὸν δέκα κορίτσια. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ γαμπρὸς θὰ ἐρχόταν τὴ νύχτα, τὰ κορίτσια πῆραν καὶ ἀπὸ ἓνα λύχνον γιὰ νὰ τοὺς φέγγῃ. Ἀπὸ τὰ κορίτσια αὐτὰ τὰ πέντε ἦταν φρόνιμα καὶ πῆραν μαζί τους καὶ λάδι γιὰ τοὺς λύχνους, τὰ ἄλλα πέντε ὅμως ἦσαν ἀνόητα καὶ δὲν πῆραν λάδι μαζί τους. Ὁ γαμπρὸς ἀργοῦσε νὰ ἔλθῃ καὶ τὰ κορίτσια ἔπεσαν καὶ κοιμήθηκαν. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀκούστηκε μιὰ φωνή : «Ἔρχεται ὁ γαμπρὸς, βγῆτε νὰ τὸν προαπαντήσετε». Τὰ κορίτσια ξύπνησαν κι' ἄρχισαν νὰ ἐτοιμάζουσι τοὺς λύχνους τους. Τότε τὰ ἀνόητα κορίτσια παρετήρησαν πὼς δὲν εἶχαν λάδι καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὰ φρόνιμα. Ἐκεῖνα ὅμως τοὺς εἶπαν : «Δὲν μποροῦμε νὰ σὰς δώσωμε, γιατί φοβοῦμαστε μήπως δὲν μᾶς φθάσῃ κι' ἐμᾶς. Καλύτερα πηγαίνετε στὴν ἀγορὰ νὰ πάρετε». Τότε τὰ ἀνόητα κορίτσια ἔτρεξαν στὴν ἀγορὰ γιὰ λάδι. Ὡσπου νὰ

A. ΜΠΑΜΠΑΛΗ, Καινὴ Διαθήκη. Τάξις Δ'.

πάνε όμως και να γυρίσουν, ήρθε ο γαμπρός, μπήκε στο σπίτι με τα φρόνιμα κορίτσια και έκλεισε την πόρτα. Σε λίγο γύρισαν και τα άνοητα και χτυπούσαν την πόρτα για να τους ανοίξουν. Ο γαμπρός όμως τους είπε από μέσα: «Αλήθεια σας λέγω, δεν σας γνωρίζω». Τελειώνοντας ο Χριστός, πρόσθεσε: «Να είσθε πάντοτε έτοιμοι, γιατί δεν ξέρετε πότε θα έλθω να κρίνω τον κόσμο».

6. Η παραβολή του καλού Σαμαρείτου.

Μιά ήμερα παρουσιάστηκε στο Χριστό ένας νομικός (δάσκαλος του νόμου) και θέλοντας να τον πειράξη τον έρωτησε: «Διδάσκαλε τί πρέπει να κάνω για να κληρονομήσω την αιώνια ζωή;» «Ο Νόμος τί γράφει;» του

Ο καλός Σαμαρείτης.

λέει ο Ίησους: «Να αγαπήσης το Θεό με όλη σου την καρδιά και τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου», άπαντά ο νομικός. «Σωστά άποκρίθηκες», του λέει ο Ίησους. «Κάμε λοιπόν αυτό που λέει ο Νόμος και θα κληρονομήσης την αιώνια ζωή». Ο νομικός για να δικαιολογηθί τον ξανα-

ρώτησε. «Καί ποιός είναι ό πλησίον μου;» Τότε ό Ίησούς για άπάντηση διηγήθηκε τήν παραβολή του καλου Σαμαρείτη.

“Ένας άνθρωπος πήγαινε από τήν Ίερουσαλήμ στήν Ίεριχώ. Στο δρόμο έπεσε στα χέρια ληστών, οί όποιοι άφου τόν ξεγύμνωσαν, τόν καταπλήγωσαν και τόν άφησαν μισοπεθαμένο. Κατά τύχη περνούσε από εκεί ένας Ίερέας. ΕΊδε τόν πληγωμένο, αλλά δέν έδωσε σημασία και προσπέρασε. Το ίδιο έκαμε και ένας Λευΐτης. “Ένας Σαμαρείτης όμως που περνούσε από εκεί, μόλις είδε τόν πληγωμένο τόν λυπήθηκε, άν και οί Σαμαρείτες ήταν έχθροί με τούς Ίουδαίους. Κατέβηκε λοιπόν από τό ζώο του, του έπλυνε τίς πληγές με λάδι και κρασί και τίς έδεσε. “Υστερα τόν άνέβασε στο ζώο του και τόν έπήγε σέ ένα ξενοδοχείο που ήταν εκεί κοντά και τόν περιποιήθηκε πολύ. Τήν άλλη μέρα έπειδή βιαζόταν νά φύγη, έδωσε στον ξενοδόχο δύο δηνάρια και του είπε: «Σέ παρακαλώ νά περιποιηθής αυτόν τόν άρρωστο και έν ξοδέψης παραπάνω θά σοϋ τά πληρώσω» όταν ξαναγυρίσω». “Υστερα ό Ίησούς ρώτησε τό νομικό. «Ποίός λές ήταν ό πλησίον για τόν πληγωμένο;» “Ο νομικός άπάντησε. «Έκείνος που τόν βοήθησε». «Πήγαινε λοιπόν και κάνε και σϋ τό ίδιο» του είπε ό Ίησούς.

7. Η παραβολή του άσώτου υιού

Για νά δείξη ό Χριστός τή μεγάλη εύσπλαχνία του Θεού και με πόση χαρά δέχεται τούς άμαρτωλούς που μετανοούν, είπε τήν παρακάτω παραβολή. “Ένας πατέρας είχε δυο γιους. Μιά μέρα λοιπόν του λέει ό μικρότερος. «Πατέρα σε παρακαλώ δώσε μου τό μερίδιό μου από τήν περιουσία, γιατί θέλω νά ξενητευθώ». “Ο πατέρας δέν ήθελε βέβαια νά φύγη τό παιδί του, αλλά για νά μη του χαλάση τήν καρδιά, αναγκάστηκε νά χωρίση τήν περιουσία και νά του δώση τό μερίδιό του. Σέ λίγες ήμέρες τό παιδί πούλησε τό μερίδιό του, πήρε τά χρήματα και πήγε σέ μιá μακρυνή χώρα, όπου ρίχτηκε στίς διασκεδόσεις

καί τις άσωτείες ώσπου ξόδεψε όλα του τὰ χρήματα. Ἔτυχε τότε νὰ πέση πείνα στή χώρα εκείνη καί τὸ παιδί δὲν εἶχε τίποτα νὰ φάη. Ἀναγκάστηκε λοιπὸν νὰ γίνη ὑπηρετής σ' ἕναν πλούσιο κι' αὐτὸς τὸν ἔστειλε νὰ βόσκη χοίρους. Ἐπειδὴ δὲ πεινοῦσε, ἀναγκαζόταν νὰ τρώη ἀπὸ τὰ χαρούπια ποὺ ἔτρωγαν οἱ χοῖροι, γιὰ νὰ χορτάση. Ἀφοῦ κατάντησε ἔτσι, ἄρχισε νὰ συνέρχεται καί νὰ καταλαβαίνει τὸ λάθος του, ἔλεγε λοιπὸν μέσα του: «Πόσοι ὑπηρετές τοῦ πατέρα μου θὰ ἔχουν ἄφθονη τροφή, ἐνῶ ἐγὼ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πείνα. Θὰ σηκωθῶ νὰ πάω στὸν πατέρα μου καί θὰ τοῦ εἰπῶ: Πατέρα ἀμάρτησα καί στὸ Θεὸ καί σὲ σένα· καί δὲν εἶμαι πιὰ ἄξιος νὰ λέγωμαι γιὸς σου. Πάρε με γιὰ ὑπρέτη σου». Σηκώθηκε λοιπὸν καί πῆγε στὸν πατέρα του. Ὁ πατέρας του ὅταν τὸν εἶδε ἀπὸ μακριὰ νὰ ἔρχεται, ἔτρεξε νὰ τὸν προσπαντήσῃ καί σὰν πλησίασε τὸν ἀγκάλιασε μὲ χαρὰ καί τὸν φιλοῦσε. Ἐκεῖνος ἔσκυψε ντροπιασμένος τὸ κεφάλι καί εἶπε: «Πατέρα ἀμάρτησα καί στὸ Θεὸ καί σὲ σένα. Δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λέγωμαι γιὸς σου». Ὁ πατέρας του τὸν συγχώρεσε καί εἶπε στοὺς ὑπηρετές του. «Φέρτε τὴν καλύτερη φορεσιά καί ντύστε τὸ γιὸ μου. Βάλτε του δαχτυλίδι στὸ χέρι καί παπούτσια στὰ πόδια. Σφάχτε τὸ σιτευτὸ (θρεφτάρι) μοσχάρι νὰ φᾶμε καί νὰ διασκεδάσωμε, γιὰτὶ ὁ γιὸς μου ἦταν νεκρὸς καί ξανάζησε, ταν χαμένος καί βρέθηκε». Καί ἄρχισαν νὰ τρῶνε καὶ ἄ διασκεδάζουν.

Ὁ μεγαλύτερος γιὸς ἦταν στὰ χωράφια καί ὅταν γύρισε τὸ βράδυ καί ἄκουσε τὴ διασκέδαση, ρώτησε τί συμβαίνει. Σὰν ἔμαθε δὲ πὼς διασκεδάζαν γιὰ τὸ γυρισμὸ τοῦ ἀδελφοῦ του, θύμωσε καί δὲν ἤθελε νὰ μπῆ μέσα στὸ σπίτι. Ἐβγῆκε τότε ὁ πατέρας του καί τὸν παρακαλοῦσε νὰ μπῆ στὸ σπίτι. Ἐκεῖνος τότε εἶπε μὲ παράπονο. «Πατέρα τόσα χρόνια σὲ δουλεύω πιστὰ καί ποτὲ δὲν εἶπες νὰ μοῦ δώσεις ἕνα κατοικᾶκι νὰ διασκεδάσω κι' ἐγὼ μὲ τοὺς φίλους του. Μόλις ὅμως ἦλθε ὁ ἄσωτος γιὸς σου, ποὺ ἔσπατάλησε ὅλη του τὴν περιουσία σὲ ἄσωτείες, ἔσφαξες τὸ σιτευτὸ μοσχάρι». Τότε ὁ πατέρας του εἶπε: «Παιδί μου ἐσύ εἶσαι πάντα μαζί μου καί ὅ,τι ἔχω, δικό

σου είναι. Για τὸν ἀδελφὸ σου ὅμως ἔπρεπε νὰ χαρῆς καὶ σύ, γιατί ἦταν πεθαμένος καὶ ξανάζησε καὶ χαμένος καὶ βρέθηκε ».

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ὁ Ἰησοῦς μπαίνει με δόξα στὰ Ἱεροσόλυμα

Ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ἄρχιζαν νὰ μαζεύωνται στὴν Ἱερουσαλήμ γιὰ νὰ γιορτάσουν ἐκεῖ τὸ Πάσχα, ὅπως εἶχαν συνήθεια. Ἐξ ἡμέρες πρὸ τοῦ Πάσχα ὁ Χριστὸς βρισκόταν στὴ Βηθανία, ὅπου ἀνάστησε τὸ φίλο του Λάζαρο. Θέλησε λοιπὸν νὰ πάη κι' αὐτὸς στὴν Ἱερουσαλήμ γιὰ νὰ γιορτάσῃ τὸ Πάσχα. Πηγαίνοντας γιὰ τὴν Ἱερουσαλήμ, πέρασαν ἀπὸ τὸ χωριὸ Βηθφαγή. Ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς εἶπε στοὺς μαθητὰς του. « Πηγαίνετε στὸ χωριό, ὅπου θὰ βρῆτε ἓνα πουλάρι ὄνου με τὴ μάνα του δεμένα σ' ἓνα δένδρο. Λύστε τα καὶ φέρτε τα ἐδῶ ». Πραγματικὰ οἱ μαθηταὶ βρῆκαν τὰ ζῶα καὶ τὰ ἔφεραν. Ὑστερα ἔστρωσαν ἐπάνω στὸ πουλάρι τὰ ροῦχα τους, ἀνέβηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τράβηξαν γιὰ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ὅταν ὁ κόσμος ἄκουσε πῶς ἔρχεται ὁ Χριστὸς, χάρηκε πολὺ, γιατί θὰ ἔβλεπε αὐτὸν ποὺ ἔκαμε τόσα θαύματα.

Ἐτρεξαν λοιπὸν νὰ τὸν προαπαντήσουν καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰ τους, ἄλλοι κρατοῦσαν κλαδιὰ ἀπὸ φοίνικες, ἄλλοι ἔστρωναν τὰ ροῦχα τους γιὰ νὰ περάσῃ καὶ ἄλλοι σκορποῦσαν λουλούδια. Ὅταν ἔφθασε ὁ Χριστὸς τὸν συνώδευσαν ὅλοι μέσα στὴν πόλη ψάλλοντας. « Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυῖδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Ὡσαννὰ ὁ ἐν τοῖς Ὑψίστοις » δηλαδή « Σῶσε Θεὲ τὸν ἀπόγονο τοῦ Δαυῖδ, ἃς εἶγαι εὐλογημένος αὐτὸς ποὺ ἔρχεται στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἃς τὸν σώσῃ αὐτὸς ποὺ κατοικεῖ ψηλά ». Αὐτὴ ἡ ὑποδοχὴ ποὺ ἔκαμε στὸν Ἰησοῦ ὁ λαός, ἀνησύχησε πολὺ τοὺς Φαρισαίους. Μαζεύτηκαν λοιπὸν στὸ σπίτι τοῦ ἀρχιερέα Καϊάφα καὶ ἄρχισαν νὰ σκέπτωνται νὰ βροῦν τρόπο γιὰ νὰ τὸν σκοτώσουν.

Τὴν ἡμέρα ποὺ μπῆκε ὁ Ἰησοῦς στὴν Ἱερουσαλήμ

τήν γιορτάζει ἡ ἐκκλησία μας μιὰ ἐβδομάδα πρὸ τοῦ Πάσχα καὶ λέγεται **Κυριακὴ τῶν Βαΐων**.

2. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ κατὰ τῶν Φαρισαίων.

Οἱ Φαρισαῖοι ἦταν πλούσιοι Ἰουδαῖοι κακοὶ καὶ φθονεροί. Μισοῦσαν τὸ Χριστὸ καὶ ζητοῦσαν εὐκαιρία νὰ τὸν σκοτώσουν. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ κάμουν αὐτό, ἔπρεπε νὰ βροῦν μιὰ ἀφορμὴ. Προσπαθοῦσαν λοιπὸν νὰ τὸν μπερδέψουν στὰ συζητήσεις γιὰ νὰ εἰπῆ κανένα λόγο ἀντίθετο στοῦ Νόμο, γιὰ νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν δικάσουν. Ὁ Χριστὸς ὅμως ποὺ εἶναι καρδιογνώστης, καταλάβαινε τίς σκέψεις τοὺς καὶ τοὺς σκοποὺς τοὺς καὶ τοὺς κατηγοροῦσε φανερὰ καὶ ἔλεγε. «Ἀλλοίμονό σας Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριτές. Διδάσκετε τὸ καλὸ καὶ κάνετε τὸ κακόν. Μοιάζετε μὲ τοὺς τάφους ποὺ ἀπέξω φαίνονται ὡραῖοι καὶ μέσα εἶναι γεμάτοι ἀκαθαρσίες. Ἀλλοίμονο σὲ σὰς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ποὺ ξεγελάτε τίς χῆρες καὶ τὰ ὄρφανὰ καὶ τοὺς παίρνετε ὅ,τι ἔχουν γιὰ νὰ προσευχηθῆτε τάχα γι'αὐτούς. Εἶστε ὁδηγοὶ τυφλοῖ, φίδια γεννημένα ἀπὸ ὄχιές. Ἀλλοίμονό σας Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ποὺ καθαρίζετε ἀπέξω τὸ ποτήρι καὶ ἀπὸ μέσα εἶναι ἀκάθαρτο. Ἔτσι μοιάζετε καὶ σεῖς. Ἀπέξω φαίνεσθε δίκαιοι καὶ καλοὶ καὶ μέσα εἶστε γεμάτοι ὑποκρισία καὶ ψευτιά. Ἀλλοίμονό σας Φαρισαῖοι ποὺ φροντίζετε γιὰ τὰ μικρὰ καὶ ἀδιαφορεῖτε γιὰ τὰ μεγάλα. Θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα ποὺ θὰ τιμωρηθῆτε σκληρὰ, ὅπως σὰς ἀξίζει».

3. Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα.

Ὅπως εἶπαμε, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι μισοῦσαν φοβερὰ τὸ Χριστό, γιατί φάνερωνε τίς ἀνικμίες καὶ τίς ὑποκρισίες τοὺς. Ὑστερα ἔβλεπαν τὴ μεγάλη ἀγάπη ποὺ εἶχε ὁ λαὸς στοῦ Χριστοῦ καὶ ἐφοβοῦντο μήπως χάσουν τὴ δική τους δύναμη. Γιαυτὸ ἀποφάσισαν νὰ τὸν σκοτώσουν μὲ κάθε τρόπο. Μαζεύτηκαν λοιπὸν στοῦ σπιτί τοῦ ἀρχιερέα Καϊάφα καὶ ἔκαμαν συμβούλιο γιὰ νὰ σκεφθοῦν μὲ ποῖο τρόπο θὰ τὸν συλλάβουν. Σκέφθηκαν πῶς

ἂν τὸν ἐπιαναν μέσᾳ στὴν Ἱερουσαλήμ, ὅσο κρατοῦσαν οἱ ἡμέρες τοῦ Πάσχα, ἦταν φόβος νὰ γίνουιν ταραχές ἀπὸ τὸ λαὸ πού ἀγαποῦσε πολὺ τὸ Χριστό. Ἐνῶ λοιπὸν σκεφτόνταν παρουσιάζεται ὁ μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, πού ἦταν πολὺ φιλοχρήματος καὶ τοὺς λέει. «Τί μοῦ δίνετε νὰ σᾶς τὸν παραδώσω ἐγώ, τὸν Ἰησοῦ;». Ἐκεῖνοι τότε χάρηκαν καὶ τοῦ ὑποσχέθησαν τριάντα ἀργύρια. Ὁ Ἰούδας δέχθηκε καὶ ἀπὸ τότε ζήτουσε εὐκαιρία νὰ τὸν παραδώσῃ.

4. Ὁ Μυστικὸς δεῖπνος

Τὴν πρώτη ἡμέρα τοῦ Πάσχα, ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητὰς του βρισκόταν στὴ Βηθανία. Τὸν ἐρώτησαν λοιπὸν οἱ μαθητὲς του. «Κύριε ποῦ θέλεις νὰ ἐτοιμάσωμε τὸ δεῖπνο γιὰ τὸ Πάσχα;» Ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀπήντησε. «Πηγαίνετε στὴν πόλη κι' ἐκεῖ θὰ συναντήσετε ἕνα ἄνθρωπο πού θὰ

Ὁ Μυστικὸς δεῖπνος.

ἔχη μιά στάμνα νερό στὰ χέρια. Ἀκολουθήστε τον καὶ στὸ σπίτι πού θὰ μῆ αὐτὸς μῆτε καὶ σεῖς καὶ πέστε στὸν οἰκοδεσπότη: Ὁ Διδάσκαλος θέλει νὰ φάῃ τὸ Πάσχα στὸ σπίτι σου μὲ τοὺς μαθητὰς του. Ἐκεῖνος θὰ σᾶς δείξῃ ἕνα μεγάλο δωμάτιο. Ἐκεῖ νὰ ἐτοιμάσετε τὸ δεῖ-

πνο». Οί μαθηταί ἔκαμαν ὅπως τοὺς εἶπε καὶ κατὰ τὸ βράδι, ἔφθασε καὶ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τῆ Βηθανία. Οἱ μαθηταί του ἦταν μαζεμένοι γύρω στὸ τραπέζι καὶ ὁ Χριστὸς τοὺς εἶπε : «Εἶχα μεγάλη ἐπιθυμία νὰ φάγω τὸ ἐφετεινὸ Πάσχα μαζί σας πρὶν πεθάνω». Ὑστερα γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ πὼς πρέπει νὰ εἶναι ταπεινοί, πῆρε μιὰ λεκάνη νερὸ καὶ ἔπλυνε τὰ πόδια τῶν μαθητῶν του καὶ τὰ σκούπισε μὲ μιὰ πετσέτα. Ἐπειτα κάθησαν στὸ τραπέζι. Ὁ Χριστὸς ἀφοῦ εὐλόγησε τὸ ψωμί, τὸ ἔκοψε κομμάτια καὶ τὸ μοίρασε στοὺς μαθητάς του λέγοντας. «Λάβετε καὶ φάγετε ὅλοι. Αὐτὸ εἶναι τὸ σῶμα μου ποὺ κόβεται γιὰ χάρη σας.» Ὑστερα πῆρε τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασί, τὸ εὐλόγησε καὶ ἔδωσε στοὺς μαθητάς του νὰ πιοῦν λέγοντας, «Πίετε ἀπ' αὐτὸ ὅλοι. Αὐτὸ εἶναι τὸ αἷμα μου ποὺ χύνεται γιὰ χάρη ὅλου τοῦ κόσμου. Αὐτὸ νὰ κάνετε γιὰ νὰ μὲ θυμᾶστε». Κατόπιν ἄρχισαν νὰ τρῶνε. Ἐνῶ ἔτρωγαν ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε. «Ἐνας ἀπὸ σᾶς θὰ μὲ παραδώσῃ ἀπόψε στοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους». Οἱ μαθηταί λυπήθηκάν πολὺ καὶ καθένας τὸν ρωτοῦσε. «Μήπως εἶμαι ἐγὼ Κύριε ;» Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπαντοῦσε. Τότε ὁ ἀγαπημένος του μαθητῆς Ἰωάννης ποὺ καθόταν δίπλα του, τὸν ρώτησε. «Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ θὰ σὲ προδώσῃ ;» Ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε. «Ἐκεῖνος στὸν ὁποῖον θὰ δώσω ἓνα κομμάτι ψωμί βουτηγμένο στὸ πιάτο». Ὑστερα πῆρε ἓνα κομμάτι ψωμί τὸ βούτηξε στὸ πιάτο καὶ τὸ ἔδωσε στὸν Ἰούδα τὸν Ἰσκαριώτη λέγοντας «ὅ,τι ἔχεις νὰ κάμῃς, κάμε το γρηγορώτερα».

Ὁ Ἰούδας μόλις τὸ πῆρε σηκώθηκε καὶ ἔφυγε. Ὅταν ἔφυγε ὁ Ἰούδας, ὁ Χριστὸς εἶπε στοὺς μαθητάς του ὅλα ὅσα ἐπρόκειτο νὰ γίνουν, δηλ. πὼς θὰ τὸν πιάσουν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ θὰ τὸν σταυρώσουν. Οἱ μαθηταί λυπήθηκάν πολὺ, ἀλλὰ αὐτὸς τοὺς ἔδινε θάρρος, λέγοντας νὰ μὴ λυποῦνται γιατί σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ ἀναστηθῇ. Ὑστερα τοὺς ἔδωσε διάφορες συμβουλές καὶ τοὺς εἶπε νὰ εἶναι ἀγαπημένοι μεταξύ τους καὶ νὰ κάνουν τὸ θέλημά του.

Ἡ σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ.

Μετὰ τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο ὁ Ἰησοῦς πῆρε τοὺς μαθητάς του καὶ πῆγαν στὸ χωριὸ Γεσθημανῆ, ποῦ ἦταν κοντὰ στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Στὸ δρόμο οἱ μαθηταὶ του ἦταν λυπημένοι. Ἐκεῖνος ὅμως τοὺς παρηγοροῦσε καὶ τοὺς ἔλεγε: «Δὲν θὰ σᾶς ἀφήσω ὀρφανούς. Θὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου νὰ σᾶς στείλῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα γιὰ νὰ σᾶς φωτίζῃ καὶ νὰ σᾶς βοηθῇ». Ὑστερα τοὺς

Ὁ Ἰησοῦς προσεύχεται στὸν κήπο τῆς Γεσθημανῆς εἶπε: «Ἀπόψε θὰ δοκιμάσω ἂν εἶσθε πιστοὶ σὲ μένα». Ὁ Πέτρος τότε τὸν ἐρώτησε: «Κύριε, ποῦ πηγαίνεις;» Ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε: «Ἐκεῖ ποῦ πηγαίνω ἐγὼ Πέτρο, ἐσὺ δὲν μπορεῖς νὰ ἔλθῃς». Ὁ Πέτρος εἶπε τότε: «Κύριε καὶ τὴν ψυχὴ μου μπορῶ νὰ θυσιάσω γιὰ χάρη σου».

Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς : « Ἀληθινά, σοῦ λέγω Πέτρο, πῶς αὐτὴ τῇ νύχτα θὰ μὲ ἀρνηθῆς τρεῖς φορές, πρὶν λαλήσει ὁ πετεινός ». Ὅταν ἔφθασαν στὸν κήπο τῆς Γεσθημανῆ, ὁ Χριστὸς ἄφησε ἔξω τοὺς ἄλλους μαθητάς του καὶ πῆρε μέσα μόνο τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννη. Ἐνῶ προχώρουσε στὸν κήπο μὲ τοὺς τρεῖς ἀγαπημένους του μαθητάς, τὸν ἔπιασε μεγάλη λύπη, γιατί συλλογίσθηκε τὴν ἀχαριστία τῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἤθελαν νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν βασανίσουν καὶ εἶπε στοὺς μαθητάς του : « Ἀπόψε ἡ ψυχὴ μου εἶναι πολὺ λυπημένη, μείνετε μαζί μου καὶ μὴ κοιμᾶσθε ». Ὑστερα τοὺς ἄφησε καὶ προχώρησε στὸ βάθος τοῦ κήπου. Ἐπεσε μὲ τὸ πρόσωπο στὴ γῆ καὶ ἄρχισε νὰ προσεύχεται : « Πατέρα, ἔλεγε, ἂν εἶναι δυνατόν ἄς ἀποφύγω τὰ μαρτύρια αὐτά, μὰ πάλι ἄς γίνῃ τὸ δικό σου θέλημα καὶ ὄχι τὸ δικό μου ». Ὅταν γύρισε βρῆκε τοὺς μαθητάς του νὰ κοιμοῦνται. Τοὺς ξύπνησε καὶ τοὺς εἶπε : « Δὲν μπορεῖτε ν' ἀγρυπνήσετε λίγη ὥρα μαζί μου ; » Ἐπειτα πῆγε γιὰ δευτέρη φορά νὰ προσευχηθῆ καὶ ὅταν γύρισε τοὺς βρῆκε πάλι νὰ κοιμοῦνται. Τοὺς ξύπνησε καὶ ξαναπῆγε γιὰ τρίτη φορά νὰ προσευχηθῆ. Ἡ ἀγωνία τοῦ ἔσφιγγε τὴν ψυχὴ καὶ ὁ ἰδρώτας ἔτρεχε ἀπὸ τὸ πρόσωπό του σὰν χονδρὲς σταλαγματιᾶς ἀπὸ αἷμα. Ὅταν γύρισε, βρῆκε πάλι τοὺς μαθητάς του νὰ κοιμοῦνται. Τοὺς ξύπνησε καὶ τοὺς εἶπε : « Κοιμᾶσθε, λαιπόν ; Νά, ἔφθασε ἐκεῖνος ποὺ θὰ μὲ προδώσῃ ». Πραγματικὰ ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἀκούσθηκε θόρυβος καὶ παρουσιάσθηκε ὁ Ἰούδας μὲ Ῥωμαίους στρατιῶτες καὶ μὲ τοὺς ὑπηρέτες τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, ποὺ κρατοῦσαν φανάρια, μαχαίρια καὶ ρόπαλα : « Ποιὸν ζητεῖτε ; » τοὺς ἐρωτᾷ ὁ Ἰησοῦς. « Τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον », ἀπαντοῦν ἐκεῖνοι. « Ἐγὼ εἶμαι », λέγει ὁ Ἰησοῦς. Ἐκείνη τῇ στιγμῇ τὸν πλησίασε ὁ Ἰούδας καὶ ἀφοῦ τὸν ἐφίλησε στὸ πρόσωπο, τοῦ εἶπε : « Χαῖρε, Διδάσκαλε ». Μὲ τὸ φίλημα ἤθελε νὰ δείξῃ στοὺς στρατιῶτες ποιὸς εἶναι ὁ Χριστὸς, ὅπως εἶχαν συμφωνήσει. Ὁ Ἰησοῦς τότε τοῦ εἶπε : « Ἰούδα, μὲ φίλημα παραδίνεις τὸ Διδάσκαλό

σου;» Ἀμέσως οἱ στρατιῶτες τὸν ἔπιασαν. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ θέλησαν ν' ἀντισταθοῦν, ὁ Πέτρος μάλιστα ἔβγαλε τὸ μαχαίρι του καὶ ἔκοψε τὸ αὐτὶ ἐνὸς ὑπηρετοῦ. Ὁ Χριστὸς τότε τὸν μάλλωσε καὶ τοῦ εἶπε: «Πέτρε, Πέτρε, βάλε τὸ μαχαίρι στὴ θήκη του, γιατί μαχαίρι δίνεις, μαχαίρι θὰ λάβης». Ἐπειτα ἄγγιξε μὲ τὸ χέρι του καὶ γιάτρεψε τὸ αὐτὶ τοῦ ὑπηρετῆ. Γυρίζοντας κατόπιστοὺς

Ἡ σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ.

Ἑβραίους, τοὺς εἶπε: «Γιατί ἤρθατε νὰ με πιάσετε τὴ νύχτα; Μήπως εἶμαι κανένας ληστής; Γιατί δὲν με πιάνατε τὴν ἡμέρα;» Οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ ὑπηρετές ἔδεσαν τὸν Ἰησοῦ καὶ κίνησαν νὰ τὸν πᾶνε στοὺς Φαρισαίους. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ ἔφυγαν. Μόνον ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀκολούθησαν τὸ Χριστὸ ἀπὸ μακριά.

6. Ὁ Ἰησοῦς μπροστὰ στὸν Ἄννα καὶ ἡ ἄρνηση τοῦ Πέτρου.

Οἱ στρατιῶτες καὶ οἱ ὑπηρετές ἔφεραν τὸν Ἰησοῦ δεμένον στὸν Ἀρχιερέα Ἄννα, πού ἦταν πεθερὸς τοῦ ἀρχιερέα Καϊάφα, γιὰ νὰ τὸν δικάσουν. Ὁ Ἄννας τὸν ἐρώ-

τησε, τί δίδασκε στὸν κόσμο. Ὁ Ἰησοῦς ἀπάντησε : « Ἐγὼ δὲν δίδαξα ποτὲ κρυφά, ἀλλὰ φανερά καὶ ὅλοι ξαίρουν τί δίδασκα, ρώτησε νὰ μάθης ». Τότε ἕνας ὑπηρέτης ἐχτύπησε τὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπε : « Ἔτσι μιλοῦν στὸν ἀρχιερέα ; » Ἄλλ' ὁ Χριστὸς ἀμέσως τοῦ ἀπάντησε : « Ἄν εἶπα κανένα κακό, νὰ μοῦ εἰπῆς τί κακό εἶπα. Ἄν ὅμως μίλησα σωστά, τότε γιατί με δέρνεις ; » Τότε ὁ Ἄννας διέταξε νὰ ὀδηγήσουν τὸν Ἰησοῦ στὸν Καϊάφα.

Οἱ δύο μαθηταί, πού ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦ, πλησίασαν καὶ αὐτοὶ τὸ σπίτι τοῦ Ἄννα. Ὁ Ἰωάννης πού ἦταν γνωστὸς στὴν οἰκογένεια τοῦ Ἄννα, μπήκε στὸ σπίτι μαζί με τὴ συνοδεία. Ὁ Πέτρος ὅμως ἔμεινε ἔξω. Τότε ὁ Ἰωάννης παρεκάλεσε τὸ θυρωρὸ νὰ ἀφήσουν καὶ τὸν Πέτρο νὰ περάσῃ μέσα. Ἐνῶ ἔμπαινε, τὸν ρώτησε ὁ θυρωρός : « Μήπως εἶσαι καὶ σὺ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ ; » « Δὲν τὸν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπο », ἀποκρίθηκε ὁ Πέτρος. Ἐμεινε δὲ στὴν αὐλὴ καὶ ἐκάθησε μαζί με τοὺς ὑπηρέτες στὴ φωτιά, πού εἶχαν ἀνάψει γιὰ νὰ ζεσταθοῦν. Ἐκεῖ ἕνας ὑπηρέτης τὸν ἐρώτησε πάλι : « Μήπως εἶσαι καὶ σὺ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ ; » Ὁ Πέτρος ἀρνήθηκε γιὰ δευτέρη φορά. Ἀργότερα ἄλλος ὑπηρέτης τὸν ρώτησε : « Μήπως εἶσαι μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ ; » Ὁ Πέτρος ἀρνήθηκε γιὰ τρίτη φορά καὶ με ὄρκο. Ἐκείνη τὴ στιγμή ἀκούστηκε ἕνας πετεινός, πού λάλησε. Ὁ Πέτρος τότε θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ἐβγήκε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλὴ καὶ ἐκλαψε πικρά.

7. Ὁ Ἰησοῦς μπροστὰ στὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰούδα.

Στὸ σπίτι τοῦ Καϊάφα ὅπου ἔφεραν δεμένον τὸν Ἰησοῦ, μαζεύτηκαν ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς πού ἦταν μέλη τοῦ Συνεδρίου τῶν Ἰουδαίων. Τὸ Συνέδριο αὐτὸ ἦταν τὸ πιὸ μεγάλο δικαστήριον τῶν Ἑβραίων καὶ θὰ δίκαιζε τὸν Ἰησοῦ. Ἐπρεπε ὅμως νὰ ἔχουν καὶ μάρτυρες νὰ τὸν κατηγορήσουν. Παρουσιάσθηκαν λοιπὸν πολλοὶ ψευδομάρτυρες ἀλλὰ οἱ κατηγορίες τους ἦταν ἀσή-

μαντες. Τέλος ἤλθαν δυὸ ψευδομάρτυρες οἱ ὁποῖοι εἶπαν πῶς τὸν ἄκουσαν νὰ λέη ὅτι μποροῦσε νὰ γκρεμίση τὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ καὶ σὲ τρεῖς ἡμέρες νὰ τὸν ξαναχτίση πάλι. Τότε ὁ Καϊάφας εἶπε στὸν Ἰησοῦ.

«Ἄκουσες τί σὲ κατηγοροῦν οἱ μάρτυρες αὐτοί; Τί ἀπολογεῖσαι;» Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν ἀπαντοῦσε. Τότε τοῦ εἶπε πάλι ὁ Καϊάφας. «Σὲ ὀρκίζω στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ μᾶς πῆς, σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ;» Ὁ Ἰησοῦς ἀποκρίθηκε. «Ναὶ ἐγὼ εἶμαι». Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Καϊάφας ἔσχισε τὰ ροῦχα τοῦ ἀπὸ θυμοῦ καὶ φώναξε. «Αὐτὸς ἐβλαστήμησε. Τί τοὺς θέλομε τοὺς μάρτυρες; Ὅλοι ἀκούσατε τὴ βλαστήμια του. Τί γνώμη ἔχετε;» Ὅλοι τότε φώναξαν. «Εἶναι ἔνοχος θανάτου». Ἄρχισαν τότε ἄλλοι νὰ τὸν φτύνουν κι ἄλλοι νὰ τὸν χτυποῦν καὶ νὰ τοῦ λένε. «Μάντεψε Χριστέ ποιὸς σὲ χτύπησε». Ὁ Ἰησοῦς δεχόταν ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐξευτελισμοὺς μὲ ὑπομονή, χωρὶς νὰ βγάλη λέξη ἀπὸ τὸ στόμα του.

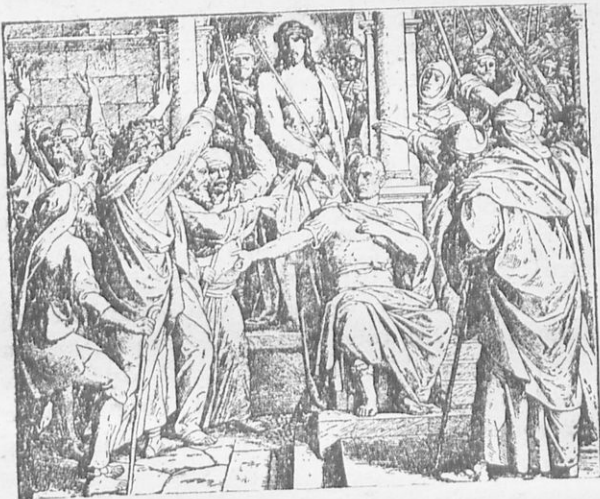
Ὅταν ὁ Ἰούδας ἔμαθε πῶς καταδικάσθηκε ὁ Χριστὸς μετενόησε γιὰ τὴν προδοσία του γύρισε, τὰ χρήματα στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς εἶπε. «Ἀμάρτησα γιατί παράδωσα ἕναν ἄθῶον». Ἐκεῖνοι ὅμως τοῦ ἀπάντησαν. «Τί μᾶς μέλλει ἐμᾶς; Σὺ εἶσαι ὁ αἷτιος». Τότε ὁ Ἰούδας πέταξε τὰ χρήματα στὸ ναὸ καὶ πῆγε καὶ κρεμάστηκε σ' ἕνα δένδρο.

8. Ὁ Ἰησοῦς μπροστὰ στὸν Πιλάτο

Τὸ συνέδριο τῶν Ἰουδαίων καταδίκασε τὸν Ἰησοῦ σὲ θάνατο. Οἱ Ἰουδαῖοι ὅμως τότε ἦσαν ὑπόδουλοι στοὺς Ρωμαίους καὶ γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ποινὴ, ἔπρεπε νὰ τὴν ἐπικυρώσῃ καὶ ὁ Ρωμαῖος Διοικητής. Τὰ ξημερώματα λοιπὸν τῆς Παρασκευῆς ἔφεραν τὸ Χριστὸ στὸ Ρωμαῖο διοικητὴ Πιλάτο.

Ὁ Πιλάτος τοὺς ρώτησε τί κακὸ ἔκαμε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸν καταδίκασαν σὲ θάνατο. Ἐκεῖνοι ἀπάντησαν: «Ἄν δὲν ἦταν ἔνοχος δὲν θὰ τὸν φέρναμε ἐδῶ».

«Τότε πάρτε τον και σταυρώστε τον σύμφωνα με τους νόμους σας» τούς λέει ο Πιλάτος. «Εμείς δεν έχουμε δικαίωμα να θανατώσουμε κανένα» απάντησαν οι Έβραίοι. «Έμαθα όμως πώς αυτός είναι βασιλιάς σας, το βασιλιά σας λοιπόν θα σταυρώσω ;» τούς λέει ο Πιλάτος : «Εμείς βασιλιά έχουμε τον Καίσαρα και αν δεν τον σταυρώσει δεν είσαι φίλος του Καίσαρα» απάντησαν τότε οι Έβραίοι. Ο Πιλάτος όταν άκουσε αυτά τα λόγια φοβήθηκε, μπήκε λοιπόν μέσα και ρώτησε το Χριστό. «Συ είσαι ο βασιλιάς

Ο Ίησους; μπροστά στον Πιλάτο

των Ιουδαίων ;» Ο Ίησους απάντησε : «Δέν είπα τέτοιο πράγμα· ή δική μου βασιλεία δέν είναι από τον κόσμο τουτον. Έγώ γεννήθηκα για να διδάξω στους ανθρώπους την αλήθεια». Ο Πιλάτος τότε βγήκε έξω και είπε στους Έβραίους : «Έγώ δέ βρίσκω καμμιά κατηγορία στον άνθρωπο αυτόν». Εκείνοι όμως φώναζαν : «Σταύρωσον, σταύρωσον αυτόν». Ο Πιλάτος είχε πεισθή πώς ο Χριστός ήταν άθώος και ήθελε να τον σώσει. Σκέφτηκε λοιπόν να τον σώσει με άλλο τρόπο. Ήταν ουνήθεια τη

γιορτή τοῦ Πάσχα ὁ Ρωμαῖος διοικητὴς νὰ δίνη χάρι σ' ἕναν κατάδικο. Ἦταν δὲ τότε στὴ φυλακὴ ἕνας φοβερὸς ληστής, ὁ Βαραβᾶς. Ρώτησε λοιπὸν τοὺς Ἑβραίους. «Ποῖον θέλετε νὰ ἐλευθερώσω γιὰ τὸ Πάσχα, τὸ Βαραβᾶ ἢ τὸν Ἰησοῦ;» Πίστευε πὼς οἱ Ἑβραῖοι θὰ ζητοῦσαν νὰ ἐλευθερωθῇ ὁ Χριστός. Αὐτοὶ ὁμῶς φώναζαν: «Τὸ Βαραβᾶ, τὸ Βαραβᾶ». «Καὶ τὸν Ἰησοῦ τί νὰ τὸν κάμω;» «Νὰ τὸν σταυρώσης, νὰ τὸν σταυρώσης» φώναζαν. Τότε ὁ Πιλάτος σκέφτηκε ἄλλο πρᾶγμα γιὰ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ τὸν λυπηθοῦν. Διέταξε νὰ μαστιγώσουν τὸ Χριστό, νὰ τοῦ φορέσουν ἕνα κόκκινο φόρεμα καὶ ἕνα στεφάνι ἀπὸ ἀγκάθια στὸ κεφάλι. Ἔτσι ὁ Πιλάτος τοὺς παρουσίασε τὸν Ἰησοῦ λέγοντας: «Ἴδέτε ὁ ἄνθρωπος ποὺ γυρεύετε νὰ σταυρώσω». Οἱ Ἑβραῖοι οὔτε καὶ τότε τὸν λυπήθηκαν καὶ ἐξακολούθησαν νὰ φωνάζουν: «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον». Ἀφοῦ ὁ Πιλάτος εἶδε πὼς ὅλα αὐτὰ δὲν ὠφελούσαν καὶ μόνο θόρυβος γινόταν, πῆρε νερό, ἔνιψε τὰ χέρια του καὶ εἶπε: «Ἐγὼ εἶμαι ἄθῶος ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ δικαίου αὐτοῦ ἀνθρώπου. Σεῖς νὰ ἔχετε τὴν ἁμαρτία». Ἐκεῖνοι τότε φώναξαν: «Τὸ κρίμα σὲ μᾶς καὶ στὰ παιδιά μας». Ὑστερα ὁ Πιλάτος ἐλευθέρωσε τὸ Βαραβᾶ καὶ παρέδωσε τὸ Χριστὸ στοὺς Ἑβραίους νὰ τὸν σταυρώσουν.

9. Ἡ Σταύρωση τοῦ Ἰησοῦ

Ὅσους καταδίκασαν σὲ θάνατο οἱ Ἑβραῖοι, τοὺς ἔφερναν σ' ἕνα λόφο ἔξω ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ ποὺ λεγόταν Γολγοθᾶς καὶ ἐκεῖ τοὺς ἐσταύρωναν. Φόρτωσαν λοιπὸν στὸ Χριστὸ τὸ σταυρὸ του καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ Γολγοθᾶ. Στὸ δρόμο ἔμεις ὁ Χριστὸς κουράστηκε καὶ δὲν μποροῦσε νὰ βαδίσῃ. Τότε ἀγγάρεψαν κάποιον Σίμωνα Κυρηναῖον γιὰ νὰ σηκώσῃ αὐτὸς τὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ. Ὅταν ἔφθασαν στὸ Γολγοθᾶ σταύρωσαν τὸ Χριστὸ ἀνάμεσα σὲ δύο ληστές, ποὺ εἶχαν κι' αὐτοὶ καταδικασθῆ. Στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ σταυροῦ τοῦ Ἰησοῦ ἔβριλαν τὴν ἐπιγραφή: «Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς τῶν Ἰου-

δαίων (I. N. B. I.)». Οί στρατιῶτες τοῦ ἔδωσαν νὰ πιῇ ξύδι ἀνακατεμένο μὲ χολή καὶ ὕστερα μοίρασαν τὰ ρούχα του. Κατόπιν οἱ Ἑβραῖοι ἄρχισαν νὰ περνοῦν ἀπὸ μπροστά του καὶ νὰ τὸν κοροϊδεύουν. «Ἄφου εἶσαι γιὸς τοῦ Θεοῦ, κατέβα ἀπὸ τὸ σταυρό!» ἔλεγαν. Ὁ Χριστὸς ὁμως τὰ ὑπέμενε ὄλα καὶ παρακαλοῦσε τὸν πα-

Ὁ Ἰησοῦς μεταφέρει τὸν σταυρὸν

τέρα του. «Πατέρα συχῶρεσέ τους, γιατί δὲν ξέρουν τί κάνουν». Ἐνας ἀπὸ τοὺς ληστὰς ποὺ εἶχαν σταυρωθῆ μαζί του ἔλεγε. «Ἄφου εἶσαι γιὸς τοῦ Θεοῦ, σῶσε τὸν ἑαυτό σου καὶ μᾶς». Ὁ ἄλλος ὁμως ληστής τὸν ἐμάλ-

λωνε καὶ ἔλεγε. «Δὲ φοβᾶσαι τὸ Θεό; Ἐμεῖς δίκαια τιμωρηθήκαμε, αὐτὸς ὅμως τί κακὸ ἔκαμε;» καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν Ἰησοῦ εἶπε. «Κύριε θυμήσου με, ὅταν ἔλθῃς στὴ βασιλεία σου». Ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε. «Ἀλήθεια σοῦ λέω πὼς ἀπὸ σήμερα θὰ εἶσαι μαζί μου στὸν Παράδεισο». Ἐκεῖ κοντὰ στὸ σταυρὸ στεκόταν ἡ μητέρα

Ἡ Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ

του καὶ ὁ ἀγαπημένος του μαθητὴς Ἰωάννης. Ἡ μητέρα του θρηνοῦσε καὶ ὁ Χριστὸς τὴ λυπήθηκε καὶ τῆς εἶπε δείχνοντας τὸν Ἰωάννη. «Μητέρα νὰ ὁ γιὸς σου» καὶ στὸν Ἰωάννη εἶπε «Νὰ ἡ μητέρα σου». Ἀπὸ τότε ὁ Ἰωάννης πῆρε τὴν Παναγία στὸ σπίτι του καὶ τὴν περιποιό-

Α. ΜΠΑΜΠΑΛΗ, Καινὴ Διαθήκη Τάξις Δ΄.

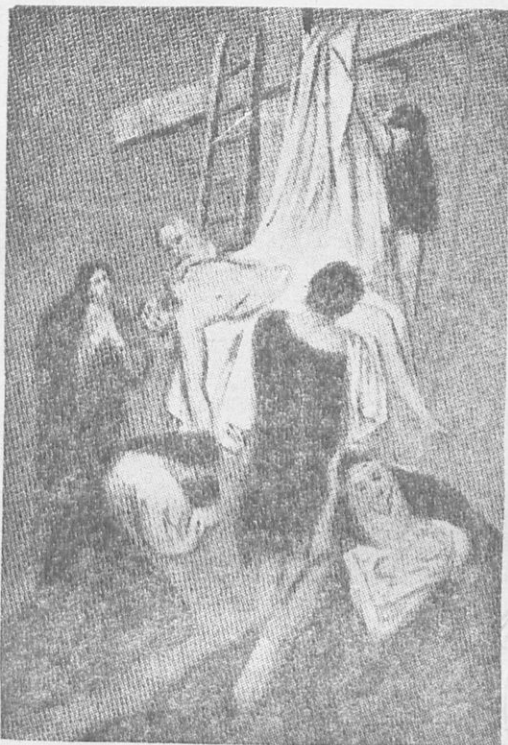
ταν σάν μητέρα του. Ἦταν πιά μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς καὶ ὁ καιρὸς ἦταν ὥρατος. Ξαφνικὰ σκοτείνιασε ἀπὸ τὶς δώδεκα ὡς τὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα. Στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Ἰησοῦς δὲ μίλησε καθόλου. Στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα φώναξε «Διψῶ». Ἐνας στρατιώτης τότε ἔδεσε σ' ἓνα καλάμι ἓνα σφουγγάρι, τὸ βούτηξε στὸ ξύδι καὶ τὸ ἔβαλε στὸ στόμα του. Ὁ Χριστὸς ὅταν δοκίμασε λίγο φώναξε «Ἐτελείωσε πιά. Πατέρα μου στὰ χέρια σου παραδίνω τὴν ψυχὴ μου». Ἔγειρε λίγο τὸ κεφάλι του καὶ ξεψύχησε. Ἀμέσως τότε ἔγινε ἓνας μεγάλος σεισμός, σχίσθηκαν οἱ βράχοι, ἀνοιξαν τὰ μνήματα καὶ πολλοὶ νεκροὶ ἀναστήθηκαν. Οἱ στρατιῶτες ποὺ φρουροῦσαν τοὺς σταυροὺς φοβήθηκαν καὶ ἔλεγαν. «Ἀληθινὰ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι γιὸς τοῦ Θεοῦ».

Τὴ σταύρωση τοῦ Χριστοῦ τὴ γιορτάζει ἡ ἐκκλησία μας κατὰ τὴν ὀλονυχτία τῆς Μεγάλης Πέμπτης πρὸς τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν. Τότε ψάλλεται καὶ τὸ ἔξῃς τροπάριο. «Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας. Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται ὁ Ἀγγέλων Βασιλεὺς. Ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν Οὐρανὸν ἐν νεφέλαις. Ράπισμα κατεδέξατο ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ. Ἦλοις προσηλώθη ὁ νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Λόγῃ ἐκεντήθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου. Προσκυνοῦμεν Σου τὰ Πάθη Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν Σου Ἀνάστασιν».

10. Ἡ ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ

Τὸ βράδυ τῆς Παρασκευῆς παρουσιάσθηκε στὸν Πιλάτο ἓνας καλὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν πόλη Ἀριμαθαία ποὺ λεγόταν Ἰωσήφ καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ θάψῃ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἰωσήφ ἦταν βουλευτὴς καὶ κρυφὸς μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ. Ἀφοῦ λοιπὸν πῆρε τὴν ἄδεια, πῆγε στὸ Γολγοθᾶ μαζί μὲ τὸ Νικόδημο, κατέβασαν ἀπὸ τὸ σταυρὸ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, τὸ ἄλειψαν μὲ πολῦτιμα ἀρώματα καὶ τὸ τύλιξαν μ' ἓνα καθαρὸ σεντόνι. Ὑστερα τὸ ἔθαψαν σ' ἓνα καινούργιο τάφο σκαλισμένο στὸ βράχο

καὶ ἔβαλαν μπροστὰ μιὰ μεγάλη πέτρα. Τὴν ὥρα τῆς ταφῆς ἦταν ἐκεῖ ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία τοῦ Κλωπᾶ, ἡ Σαλώμη καὶ ἄλλες γυναῖκες. Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι ἔμαθαν τὴν ταφὴ τοῦ Ἰησοῦ, πῆγαν στὸν Πιλάτο καὶ τοῦ εἶπαν νὰ βάλῃ φρουρὰ στὸν τάφο, γιὰ νὰ μὴ πᾶνε οἱ μα-

Ἡ ἀποκαθήλωση

θηταὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ κλέψουν τὸ σῶμα του καὶ ὕστερα εἰποῦν στὸ λαὸ πὼς ἀναστῆθηκε. Ὁ Πιλάτος δέχτηκε καὶ ἔβαλε φρουρὰ. Στὴν τελετὴ τῆς ἀποκαθηλώσεως ποὺ γιορτάζει ἡ Ἐκκλησία τῆ Μεγάλῃ Παρασκευῇ, ψάλλεται τὸ

τροπάριον : «'Ο εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελών, τὸ ἄχραντὸν Σου Σῶμα, σινδόνη καθαρὰ εἰλίσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο».

10. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ.

Τὸ πρωτὶ τῆς Κυριακῆς ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ξεκίνησαν γιὰ τὸν τάφο τοῦ Ἰησοῦ. Πῆραν μαζί τους πολύτιμα ἀρώμα-

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ

τα γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα του. Στὸ δρόμο ποὺ πήγαιναν ἔλεγαν : «Ποιὸς θὰ μᾶς κυλίσει τὴ μεγάλη πέτρα ποὺ εἶναι στὸν τάφο;» Ὅταν ὅμως πλησίασαν εἶδαν πὼς ἡ πέτρα ἦταν κυλισμένη, οἱ στρατιῶτες ἦταν πεσμέ-

νοι, κάτω σαν νεκροί, από τὸ φόβο τους καὶ ἐπάνω στὸν τάφο καθόταν ἕνας ἄγγελος μὲ ἄσπρα φτερά σαν τὸ χιόνι. Οἱ γυναῖκες φοβήθηκαν. Ὁ ἄγγελος ὁμοίως τοὺς εἶπε: «Ποιὸν ζητᾶτε; Τὸν Ἰησοῦ τὸν Ναζωραῖο; Δὲν εἶναι ἐδῶ. Ἀναστήθηκε. Νὰ καὶ τὸ μνήμα τοῦ τὸν εἶχαν

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν ἀνάσταση

θάψει. Πηγαίνετε γρήγορα καὶ πέστε στοὺς μαθητὰς τοῦ πῶς ἀναστήθηκε». Οἱ γυναῖκες ἔφυγαν χαρούμενες. Στὸ δρόμο εἶδαν τὸν Ἰησοῦ καὶ τοὺς εἶπε: «Χαίρετε». Αὐτὲς ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν καὶ ἐκεῖνος εἶπε: «Πηγαίνετε καὶ εἰδοποιεῖστε τοὺς μαθητὰς μου πῶς ἀναστήθηκα». Οἱ γυναῖκες ἔτρεξαν καὶ εἶπαν στοὺς μαθητὰς τοῦ ὅσα εἶδαν καὶ ἄκουσαν. Τὴν ἴδια ἡμέρα παρουσιάσθηκε ὁ Χριστὸς στὸν Πέτρο καὶ τοὺς ἄλλους μαθητὰς του. Μόνον ὁ Θωμᾶς δὲν τὸν εἶδε, γιὰτὶ δὲν ἦταν ἐκεῖ. Ὅταν δὲ τοῦ τὸ εἶπαν οἱ ἄλλοι μαθηταί, δὲν τὸ πίστευε καὶ ἔλεγε: «Ἄν δὲν τὸν ἰδῶ μὲ τὰ μάτια μου καὶ ἐὰν δὲν βάλω τὸ χέρι μου στὰ σημάδια τῶν πληγῶν του, δὲν θὰ πιστέψω». Ἐπειτα ἀπὸ ὀκτῶ ἡμέρες παρουσιάσθηκε

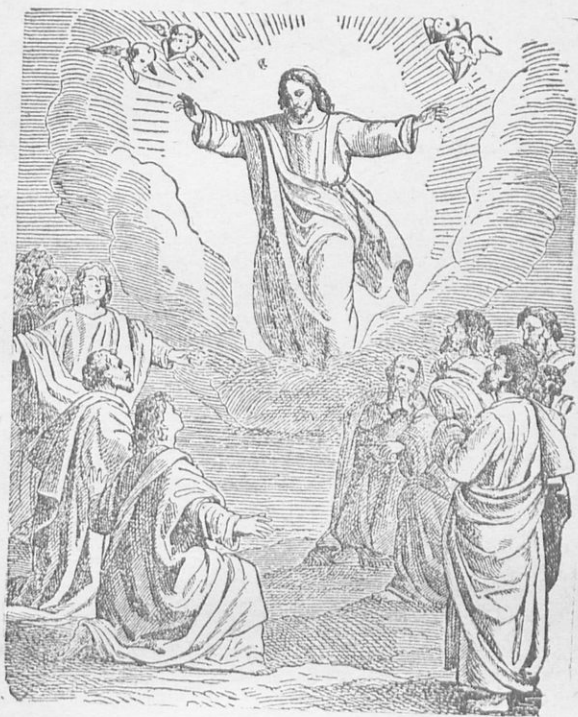
πάλι ὁ Χριστὸς στοὺς μαθητὰς του. Μαζί τους τώρα ἦταν καὶ ὁ Θωμᾶς, καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε: «Ἐλα, Θωμᾶ, βάλε τὸ χέρι σου στὰ σημάδια τῶν πληγῶν καὶ πίστεψε». Ὁ Θωμᾶς ἔβαλε τὸ χέρι του καὶ πίστεψε. Τότε ὁ Χριστὸς τοῦ εἶπε: «Θωμᾶ, σὺ εἶδες μὲ τὰ μάτια σου, ἔβαλες καὶ τὸ χέρι σου στὶς πληγές καὶ πίστεψες. Εὐτυχησμένοι ἐκεῖνοι ποὺ θὰ πιστέψουν, χωρὶς νὰ ἰδοῦν». Ἐπὶ σαράντα ἡμέρες παρουσιαζόταν ὁ Χριστὸς συχνὰ στοὺς μαθητὰς του καὶ τοὺς ἔδινε διάφορες συμβουλές. Ὅπως εἶπαμε, ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε τὴν ἄλλη ἡμέρα ἀπὸ τὸ Σάββατο, ποὺ γιόρταζαν οἱ Ἰουδαῖοι τὸ Πάσχα τους. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἔμεῖς τὴ λέμε Κυριακὴ γιὰ νὰ θυμώμαστε τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἡ μεγαλύτερη γιορτὴ τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ γιορτάζεται πάντα Κυριακὴ. Τὴ γιορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τὴ λέμε καὶ Πάσχα καὶ ψάλλομε τὸ τροπάριο:

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος». Αὐτὰ τὰ λόγια σημαίνουν: «Ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, ἐνίκησε τὸ θάνατο καὶ χάρισε ζωὴ σ' αὐτοὺς ποὺ ἦταν στὰ μνήματα».

11. Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ

Σαράντα ἡμέρες ὕστερα ἀπὸ τὴν Ἀνάστασή του ὁ Χριστὸς πῆρε τοὺς μαθητὰς του καὶ πῆγε στὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ἐκεῖ τοὺς ἔδωσε διάφορες συμβουλές καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴ φύγουν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ὥσπου νὰ τοὺς στείλῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ποὺ θὰ τοὺς φωτίσῃ νὰ διδάξουν στὸν κόσμο τὴ νέα Θρησκεία. Κατόπιν σήκωσε τὰ χέρια του καὶ τοὺς εὐλόγησε. Ἐκείνη τὴ στιγμή ἀναλήφθηκε στοὺς οὐρανοὺς κι' ἔνα φωτεινὸ σύννεφο τὸν ἔκρυψε ἀπὸ τὰ μάτια τους. Οἱ μαθηταὶ ἔβλεπαν μὲ τρόμο καὶ ἔκπληξη αὐτὸ τὸ θαῦμα. Ξαφνικὰ παρουσιάσθηκαν δυὸ Ἄγγελοι καὶ τοὺς εἶπαν: «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι τί παρατηρεῖτε μὲ ἀπορία τὸν οὐρανό; Ὁ Χριστὸς ποὺ ἀναλήφθηκε τώρα θὰ ξανάρθῃ πάλι μὲ δόξα».

Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ γιορτάζεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας σαράντα ἡμέρες μετὰ τὴν Ἀνάστασι καὶ ψάλλεται τὸ ἔξης τροπάριο: «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν χαροποιήσας τοὺς μαθητάς τῇ ἐπαγγελίᾳ σου».

Ἡ Ἀνάληψη τοῦ Χριστοῦ
λίγα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς εὐλογίας, ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου». Αὐτὰ τὰ λόγια σημαίνουν: «Ἀναλήφθης με δόξα Χριστέ, Θεέ μας, κι' ἔκαμες τοὺς μαθητάς σου νὰ χαροῦν, γιατί τοὺς ὑποσχέθηκες πὼς θὰ τοὺς στείλῃς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ βεβαιώθηκαν ὅταν ἀνελήφθης εὐλογώντας τους, ὅτι εἶσαι ὁ γιὸς τοῦ Θεοῦ ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου».

Τ Ε Λ Ο Σ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΠΕΤΡΟΥ Κ. ΡΑΝΟΥ
 ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 5ε· ΤΗΛ. 25.175

ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Α. ΚΟΝΤΟΜΑΡΗ - Α. ΜΠΑΜΠΑΛΗ	Ἀριθμητικὰ Προβλήματα	Γ'	Τάξ.	2.600
»	»	Δ'	»	2.600
»	»	Ε'	»	3.600
»	»	ΣΤ'	»	2.600
»	Γεωμετρία	Ε'	»	2.600
»	»	ΣΤ'	»	2.600
»	Γεωγραφία Ἑλλάδος	Δ'	»	3.600
»	» Ἠπείρων	Ε'	»	3.600
»	» Εὐρώπης	ΣΤ'	»	3.600
»	Φυσικὴ Πειραματικὴ καὶ Χημεία	Ε'	»	3.000
»	»	ΣΤ'	»	3.000
»	Ἑλλην. Ἱστορία	Γ'	»	2.600
»	»	Δ'	»	2.600
Α. ΜΠΑΜΠΑΛΗ	Παλαιὰ Διαθήκη	Γ'	»	2.600
»	Καينὴ	Δ'	»	2.600
»	Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία	Ε'	»	3.000
Ι. ΦΩΚΙΤΟΥ	Leçons Françaises Iον, 2ον ἔτος Γυμ.			4.500
»	Lectures » 3ον, 4ον » »			4.000
»	45 Leçons Ε'.			5.000
»	38 » ΣΤ'.			5.000
»	Γαλλικὴ Γραμματικὴ δι' ἑλας τὰς τάξεις ἐκδ. 4η δεμ.			6.000
»	Ἱστορία τοῦ ἔμπορίου			4.000
»	Le Français illustre Ier Partie			3.000
»	» 2ème			4.000
ΕΥΦΡ. ΔΟΝΤΟΥ	Ἀπαντα Παιδικοῦ Θεάτρου			15.000
»	Κωμωδίες			3.500
»	Δράματα			3.500
Ι. ΣΑΡΡΗ—Δ. ΤΡΟΒΑ	᾽Οδηγ. Καλῶν ἐκθέσεων ἐκδ. 1947			15.000
»	» » Τόμος Β'			7.500
Ι. ΣΑΡΡΗ	᾽Υποδείγματα Ἐκθέσεων			3.000
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Ε.	Ἀνώμαλα Ῥήματα Γ' ἐκδ. 1947			7.500
»	Ἀρριανὸς Κείμενον μετὰ σχολίων			3.500
»	Λυκούργου κατὰ Λεωκράτους καὶ Ἰσοκράτους πρὸς Φίλιππον ἐπιστολαὶ Κείμενον μετὰ σχολίων			3.500
»	Μετάφρασις Ἀρριανοῦ μετὰ παρατηρήσεων			2.500
»	» Λυκούργου καὶ Ἰσοκράτους »			2.500
Ι. ΣΑΡΡΗ, Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Π. ΚΑΤΩΠΟΔΗ.	Μετάφρασις Κρίτωνος			2.500
»	» Κύρου ἀναβάσεως »			3.000
»	» Λυσίου Λόγοι »			3.500
»	» Ξενοφώντος Ἑλληνικὰ Α'			2.500
»	» » Β'			2.500
»	» Ἰσοκράτους Λόγοι »			3.000
Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Μετάφρασις ᾽Οβιδίου Μεταμορφώσε.ς			2.500
»	» Καίσαρος De bello Civili			2.000
Π. ΧΑΤΖΗ	Γνωμικὰ Μεγάλων Ἀνδρῶν			2.000
Δ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ	Συνοπτικὴ Παγκ. Ἱστορία			3.000